

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

Základní škola Staňkov,

okres Domažlice, příspěvková organizace

Komenského 196, 345 61 Staňkov

ZÁKLADNÍ ŠKOLA STAŇKOV,

okres Domažlice, příspěvková organizace

Tel.: 379 410 613

email: zsstankov@email.cz

www: www.zsstankov.cz

Rozhodnutí MŠMT – Č.j. 8824/2007-21 ze dne 28.6.2007

Rámcový vzdělávací program 79-01-C/01

Zapíše se s účinností od 1. 9. 2007 do školského rejstříku

ŠVP se zapracovanými změnami od 1. 9. 2016, poslední změny od 25. 8. 2021

Obsah

1. Identifikační údaje	4
1.1. Název ŠVP	4
1.2. Údaje o škole	4
1.3. Zřizovatel	4
1.4. Platnost dokumentu	4
2. Charakteristika školy	5
2.1. Úplnost a velikost školy	5
2.2. Charakteristika pedagogického sboru	6
2.3. Dlouhodobé projekty	6
3. Charakteristika švp	7
3.1. Zaměření školy	7
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	8
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	9
3.4. Začlenění průřezových témat	11
4. Učební plán	15
4.1. Tabulace učebního plánu	15
4.2. Poznámky k učebnímu plánu	20
5. VÝSTUPY ŠVP	21
5.1. VZDĚLÁVACÍ OBLAST JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	23
5.2. VZDĚLÁVACÍ OBLAST MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	82
5.3. VZDĚLÁVACÍ OBLAST INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	101
5.4. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A JEHO SVĚT	128
5.5. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SPOLEČNOST	148
5.6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A PŘÍRODA	166
5.7. VZDĚLÁVACÍ OBLAST UMĚNÍ A KULTURA	199
5.8. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ	231
5.9. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	275
6. Hodnocení výsledků a vzdělávání žáků	295
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků	295

Pokud jsou v dokumentu používány pojmy žák, učitel aj., rozumí se tím pedagogická kategorie nebo označení profesní skupiny, tj. žák i žákyně, učitel i učitelka atd. (RVP ZV)

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Č. j. 8824/2007-21 ze dne 28. 6. 2007

1.2. Údaje o škole

Základní škola Staňkov, okres Domažlice, příspěvková organizace

adresa: Komenského 196, 345 61 Staňkov

ředitel školy: Mgr. Jitka Suchá

kontakty: tel. 379 410 611-16

email: zsstankov@email.cz

web: www.zsstankov.cz

IZO ředitelství: 600065545

IČO: 709 86 754

1.3. Zřizovatel

Název: město Staňkov

Adresa: náměstí T. G. Masaryka 35, 345 61 Staňkov

Kontakty: tel. 379 492 411 – 12

fax 379 492 125

e-mail podatelna@mestostankov.cz

1.4. Platnost dokumentu

Platnost upraveného dokumentu od 1. 9. 2020

podpis ředitele a razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Úplnost a velikost školy

Škola se nachází v malém městě (kolem 3000 obyvatel), v klidné části, obklopená zelení. Jedná se o budovu z roku 1914, ke které byla v letech 2001 – 2003 přistavěna nová část. Rekonstrukce původní budovy byla dokončena v roce 2010. Kapacita školy je 480 žáků, ta není zcela naplněna. Jedná se o úplnou základní školu.

Navštěvují ji žáci ze spádového obvodu MěÚ Staňkov, OÚ Puclice, Čermná, Poděvousy, Hlohová. Jsou zde i žáci z jiných obcí. Školní družina má kapacitu 120 žáků, školní jídelna 450 jídel.

Charakteristika	Současný stav	Výhled do dalšího období
Velikost a naplněnost	Jsme úplnou školou s 1. - 9. roč. Počet žáků je pohyblivý, školu navštěvuje okolo 470 žáků.	Půdní vestavba – zřízení 2 odborných učeben.
Vybavení školy, nábytek	Každá třída má svoji kmenovou učebnu, máme několik odborných učeben (fyzika s chemií, jazykové učebny, učebna hudební výchovy, tělocvična). V areálu školy se nachází školní zahrada a víceúčelové hřiště vybudované v r. 2016. Některé třídy jsou vybaveny již novým nábytkem, v některých učebnách jsou renovované lavice a židle. Ve třídách na 1. stupni a jsou lavice výškově nastavitelné. Nové vybavení je ve školní jídelně a kuchyni. Všechny třídy jsou vybaveny dataprojektorem, některé i interaktivní tabulí. Škola je zasíťovaná, ve všech třídách je dostupný internet.	Postupné vybavování tříd nastavitelnými lavicemi a novým nábytkem. Inovace počítačů. Rádi bychom vybudovali venkovní učebnu na školní zahradě a odborné učebny v podkroví.
Kabinety, sborovna	Učitelé 2. st. mají k dispozici předmětové kabinety, které využívají i uč. 1. st. Všichni učitelé mají k dispozici sborovnu /PC s internetem/, kuchyňku, kopírku. Někteří učitelé využívají odborné kabinety (Př, Ch). Někteří učitelé 1. stupně využívají na přestávky prostor školní družiny.	Nové moderní pomůcky

Školní družina	Vlastní prostory – dvě oddělení ve dvou třídách. Dvě oddělení umístěna v kmenových třídách 1. stupně.	
Školní jídelna	Nově vybudovaná a moderně zařízená z r. 2004	Nechystáme změny

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří cca 30 pedagogických pracovníků, výchovný poradce, ICT koordinátor, metodik primární prevence, koordinátor EVVO, 4 speciální pedagogové.

2.3. Dlouhodobé projekty

2. 3. 1. Adopce na dálku

začátek: červen 2006

příspěvek: ročně 4 900 Kč

2. 3. 2. Pomáháme školám k úspěchu

Pomáháme školám k úspěchu je dlouhodobý vzdělávací projekt pro veřejné základní školy v ČR. Učitelům zapojených základních škol poskytuje vzdělávací, materiální a personální podporu, která jim pomáhá lépe rozpoznávat individuální potřeby žáků. Naše škola se připojila k projektu jako jediná v Plzeňském kraji v roce 2015 a bude podporována po dobu pěti let. Od 1. 9. 2020 pokračuje škola v projektu s menší finanční podporou.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. Zaměření školy

3.1.1.

Škola má všeobecné zaměření, navštěvují ji žáci ze Staňkova a ze spádových obcí.

Žáci se podílí na řízení školy prostřednictvím žákovského parlamentu, složené ze žáků 3. až 9. tříd.

Dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy. Navrhují a sami organizují své vlastní projekty.

3.1.2. Spolupráce se zákonnými zástupci

- individuální pohovory
- dny otevřených dveří, otevřené hodiny
- třídní informační schůzky
- informace o dění ve škole prostřednictvím webových stránek školy a školního časopisu

3. 1. 3. Spolupráce s jinými subjekty

- školská rada – zástupci pedagogů, rodičů a zřizovatele
- školská poradenská zařízení – PPP, SVP, SPC
- zdravotnická zařízení – pediatr, praktický lékař
- OSPOD, Policie ČR
- charita
- úřad práce
- mateřská škola
- základní umělecká škola
- dětský domov
- městská knihovna
- zřizovatel, město Staňkov
- ZŠ speciální Merklín
- Realschule Regenstauf

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Snažíme se, aby každý ve škole zažíval denně úspěch. Posilujeme u žáků vnitřní motivaci a odpovědnost za to, co se naučí. Nabízíme výuku, která využívá mnoho vzdělávacích metod a strategií, rozvíjí kritické myšlení a osobnost žáka.

Jsme průvodci na cestě ke vzdělání, snažíme se být úspěšnými učiteli. Jsme zodpovědní za poskytování příležitostí ke vzdělání, vytváříme bezpečné prostředí. Žákům i rodičům chceme být partnery.

Výchovné a vzdělávací strategie z pozice učitele	Žák	Kompetence
Učitel využívá aktivní přístup žáka, zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků, umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení.	Žák se učí s porozuměním, získané vědomosti a dovednosti využívá v praxi, kriticky zhodnotí své výsledky, má prostor pro vlastní sebehodnocení	k učení
Učitel navozuje problémové situace, zadává problémové úlohy rozvíjející tvořivost, klade otevřené otázky, zadává úkoly způsobem umožňující volbu různých postupů a zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami.	Žák řeší různé problémové situace na škole i mimo ni /žákovský parlament/, obhazuje své postupy řešení, kriticky hodnotí.	k řešení problémů
Učitel klade důraz na formulování a vyjadřování myšlenek a názorů žáka, komunikaci s dospělými osobami i mezi sebou, vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.	Žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci se světem.	komunikativní
Učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vytváří společně pravidla práce v týmu, umožňuje žákům prezentovat jejich výsledky.	Žák se aktivně podílí na týmové práci.	sociální a personální
Učitel zahrnuje do výuky respektování druhých, společenské normy, odmítání útlatu a hrubého zacházení, reflektuje ve výuce společenské i přírodní dění.	Žák se chová zodpovědně, je vstřícný k žákům z odlišného prostředí, aktivně přistupuje k odstraňování záporných jevů na škole, uvědomuje si vlivy lidské činnosti a v tom i své na kvalitu životního prostředí.	občanské

Učitel vede žáky ke správným způsobům používání materiálů, nástrojů, techniky, vybavení, učí je dodržovat pravidla bezpečnosti.	pomáhá při úpravách školy, podílí se na výstavách výsledků své pracovní aktivity	pracovní
---	--	----------

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (vyhláška č. 27/2016 Sb.).

3.3.1. Pravidla a průběh tvorby realizace a vyhodnocování PLPP žáka se SVP

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a bude vycházet z vyhlášky č. 27/2016 Sb. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

3.3.2. Pravidla a průběh tvorby realizace a vyhodnocování IVP žáka se SVP

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

3.4.1. Pravidla a průběh tvorby realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a bude vycházet z vyhlášky č. 27/2016 Sb. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly rozvíjení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

3.4.2. Pravidla a průběh tvorby realizace a vyhodnocování PLPP a IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka

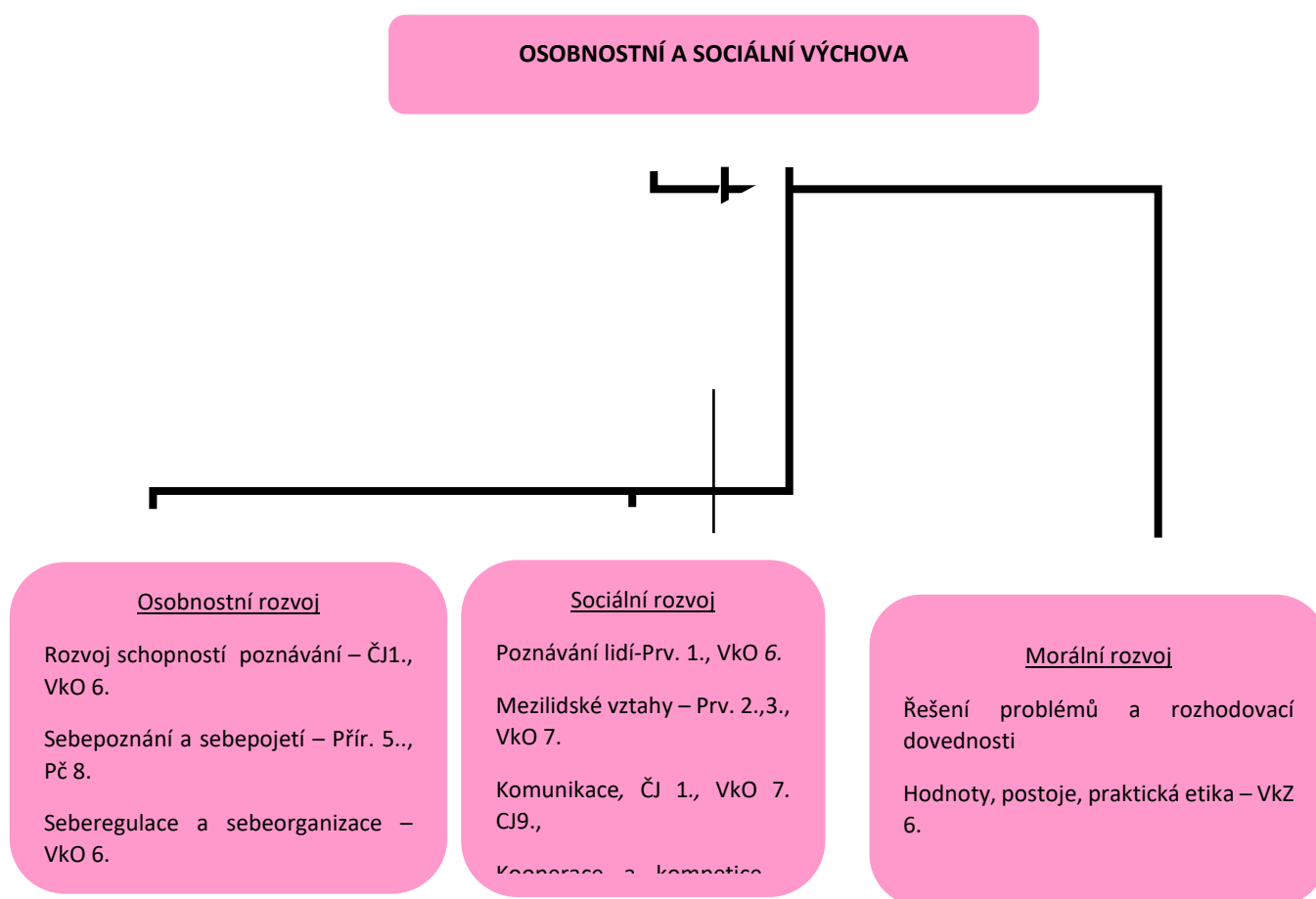
Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

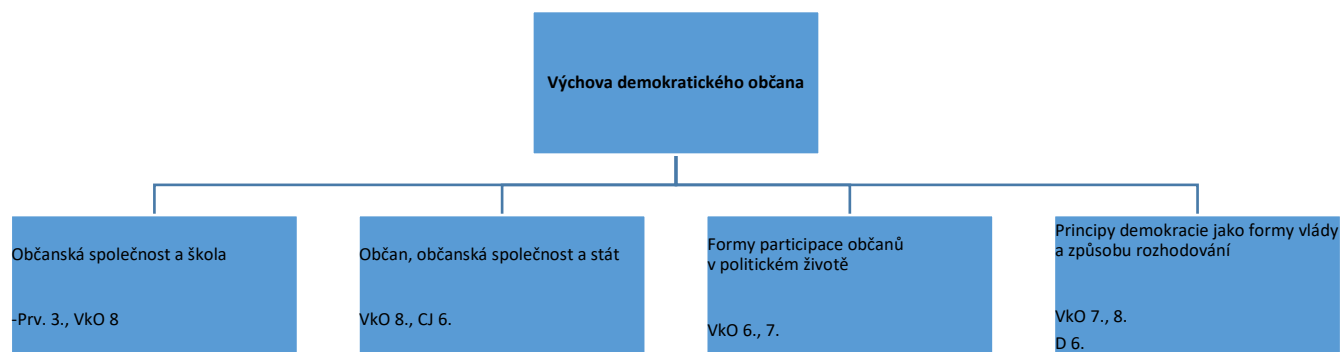
3.4. Začlenění průřezových témat

Cíle tematických okruhů jsou nejen integrovány do uvedených vyučovacích předmětů, ale také plněny při projektovém či problémovém vyučování v dalších vyučovacích předmětech.

3.5.1. Osobnostní a sociální výchova

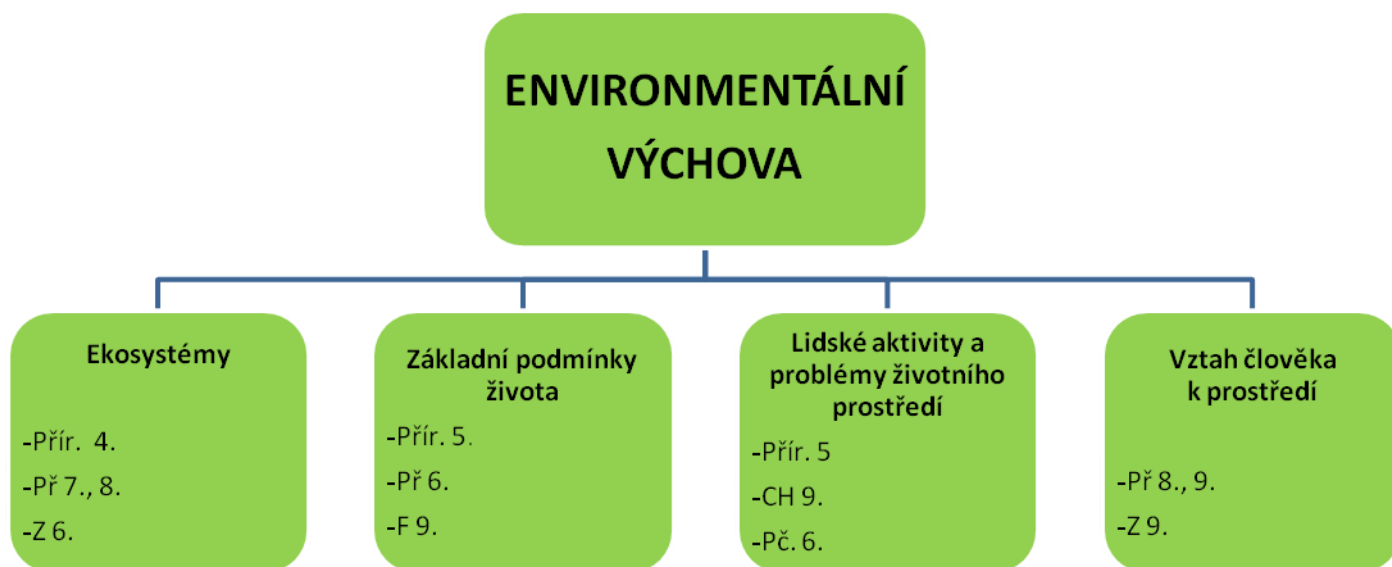
3.5.2. Výchova demokratického občana

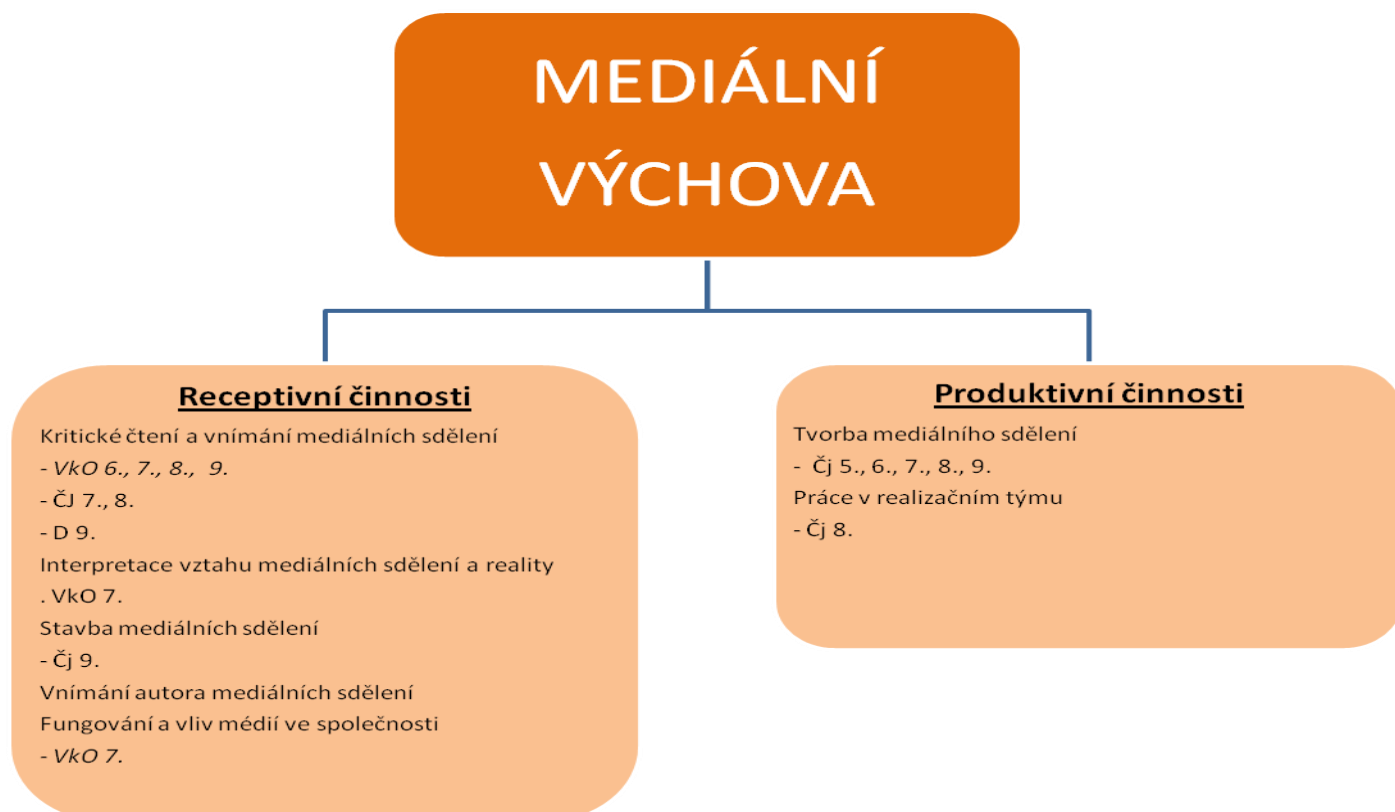
3.5.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

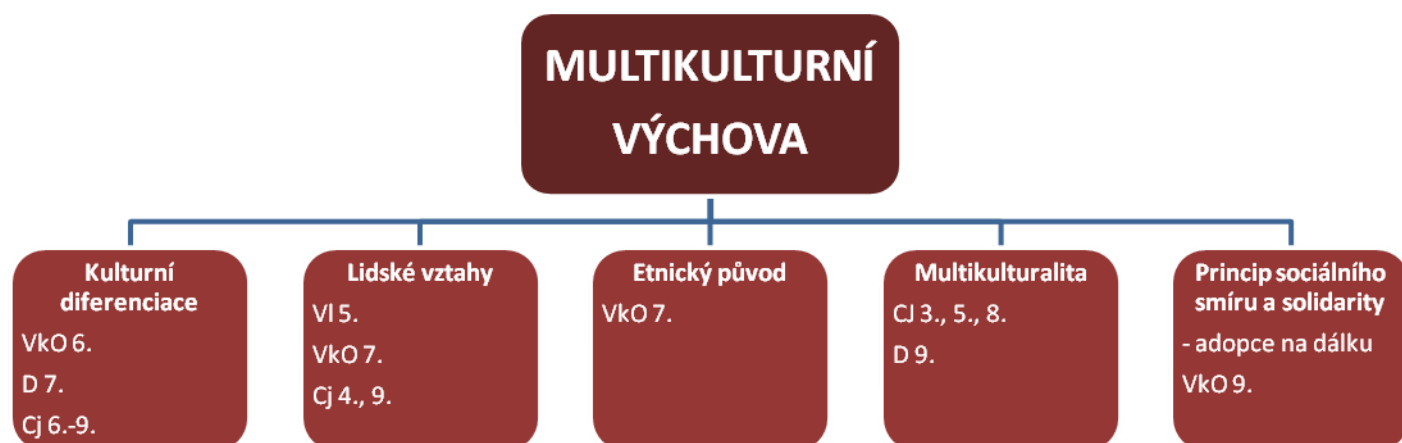
3.5.4. Environmentální výchova

3.5.5. Mediální výchova

3.5.6. Multikulturní výchova

4. Učební plán

4.1. Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň od školního roku 2018/2019

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	1.	2.	3.	4.	5.	Disp. časová dotace	1. – 5. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	33	7+2	7+3	7+1	6+2	6+2	10	43
	Anglický jazyk	9	0	0	3	3	3	0	9
	Německý jazyk	9	0	0	3	3	3	0	9
Matematika a její aplikace	Matematika	20	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	0	0	0	1	0	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	12	1+1	1+1	2	0	0	2	14
	Přírodověda		0	0	0	2	2		
	Vlastivěda		0	0	0	2	2		
	TH								
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1	0	12
	Výtvarná výchova		1	1	2	2	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	0	5
Celkem			20	22	24	26	26	16	118

Učební plán pro 2. stupeň pro 6. – 8. ročník ve školním roce 2019/2020

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	6.	7.	8.	9.	Disp. časová dotace	6. - 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4+1	3+1	4+1	4+1	4	19
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Německý jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk	6	0	0	3	3	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	3+1	4+1	4+1	4	3	18
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0	0	0	0	1
Člověk a společnost	Dějepis	11	2	2	2	2	0	11
	Výchova k občanství		1	1	1	0		
Člověk a příroda	Fyzika	21	1+1	2	2	1+1	7	28
	Chemie		0	0	2	2		
	Přírodopis		2	1+1	2	1+1		
	Zeměpis		2	1+1	1+1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	10	1	1	1	1	0	10
	Výtvarná výchova		2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	1	1	0+1	0	1	11
	Tělesná výchova		2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	0	1	0	3
	Volitelné předměty (informatika)		0	1+1	0	1	3	3
Celkem			29	30	32	31	18	122

Učební plán pro 9. ročník ve školním roce 2019/2020

Tabulka platí pouze do konce školního roku 2019/2020.

9. ročník ve školním roce 2019/2020 s tímto plánem končí, další ročníky pokračují podle plánu uvedeného výše.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	6.	7.	8.	9.	Disp. časová dotace	6. - 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4+1	3+1	4+1	4+1	4	19
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Německý jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk	6	0	2	2	2	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	3+1	4	4+1	4+1	3	18
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0	0	0	0	1
Člověk a společnost	Dějepis	11	2	2	2	2	0	11
	Výchova k občanství		1	1	1	0		
Člověk a příroda	Fyzika	21	1+1	2	2	1+1	7	28
	Chemie		0	0	2	2		
	Přírodopis		2	1+1	2	1+1		
	Zeměpis		2	1+1	1+1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	10	1	1	1	1	0	10
	Výtvarná výchova		2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	1	1	0+1	0	1	11
	Tělesná výchova		2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	0	1	0	3
	Volitelné předměty		0	1	1	1	3	3
Celkem			29	30	32	31	18	122

Učební plán pro 2. stupeň od školního roku 2020/2021

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	6.	7.	8.	9.	Disp. časová dotace	6. - 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4+1	3+1	4+1	4+1	4	19
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	nebo Německý jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk (AJ, nebo NJ)	6	0	0	3	3	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	3+1	4+1	4+1	4+1	4	19
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0	0	0	0	1
Člověk a společnost	Dějepis	11	2	2	2	2	0	11
	Výchova k občanství		1	1	1	0		
Člověk a příroda	Fyzika	21	1+1	2	2	1+1	7	28
	Chemie		0	0	2	2		
	Přírodopis		2	1+1	2	1+1		
	Zeměpis		2	1+1	1+1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	10	1	1	1	1	0	10
	Výtvarná výchova		2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	1	1	0+1	0	1	11
	Tělesná výchova		2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	0	1	0	3
	Volitelné předměty (informatika)		0	1+1	0	0	2	2
Celkem			29	30	32	31	18	122

Učební plán pro 2. stupeň od školního roku 2021/2022

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	6.	7.	8.	9.	Disp. časová dotace	6. - 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4+1	3+1	4+1	4+1	4	19
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	nebo Německý jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk (A12, nebo NJ2)	6	0	0	3	3	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	3+1	4+1	4+1	4+1	4	19
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0+2	0	1	0	4
Člověk a společnost	Dějepis	11	2	2	2	2	0	11
	Výchova k občanství		1	1	1	0		
Člověk a příroda	Fyzika	21	1+1	2	2	1+1	7	28
	Chemie		0	0	2	2		
	Přírodopis		2	1+1	2	1+1		
	Zeměpis		2	1+1	1+1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	9 (dle RVP ZV 2021)	1	1	1	0	0	9
	Výtvarná výchova		2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	1	1	0+1	0	1	11
	Tělesná výchova		2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	0	1	0	3
Celkem			29	30	32	31	18	122

4.2. Poznámky k učebnímu plánu

Základní vyučující jednotkou nemusí být vždy vyučovací hodina (45 minut). Ve všech ročnících 1. stupně ji mohou upravit při realizaci projektů. Vyučující musí dodržet časovou týdenní dotaci jednotlivých předmětů a zásady hygieny školní práce. Vyučující mohou v rámci zkvalitnění výuky mít přímo v rozvrhu zařazené dvouhodinové bloky. Učitelé mohou za účelem zkvalitnění výuky učit párově.

S ohledem na složení žáků (dojíždění) je možné organizovat výuku některých předmětů v blocích za dodržení všech psychohygienických podmínek pro práci.

Průřezová témata jsou součástí vyučovacích předmětů a nevyučují se samostatně.

Od 3. ročníku je žákům nabízen cizí jazyk – anglický. Od 8. ročníku je nabízen jako další cizí jazyk německý jazyk (NJ 2). Ve školním roce 2021/2022 si žáci 9. ročníku mohli jako první cizí jazyk zvolit také jazyk německý. Na jazykové vyučování jsou žáci děleni do skupin s menším počtem žáků.

Výuka tělesné výchovy na 2. stupni probíhá ve skupinách dívky a hoši.

Žáci 2. – 5. ročníku v rámci výuky tělesné výchovy absolvují plavecký výcvik.

Žákům 7. ročníku je nabízen lyžařský výcvik. V případě nenaplnění kapacity se lyžařský kurz nabízí i žákům z vyšších ročníků.

5. VÝSTUPY ŠVP

5. 1. Jazyk a jazyková komunikace

5. 1. 1. Český jazyk a literatura

5. 1. 2. Cizí jazyk

5. 1. 3. Další cizí jazyk

5. 2. Matematika a její aplikace

5. 2. 1. Matematika

5. 3. Informační a komunikační technologie

5. 3. 1. Informatika

5. 4. Člověk a jeho svět

5. 4. 1. Prvouka

5. 4. 2. Vlastivěda

5. 4. 3. Přírodověda

5. 5. Člověk a společnost

5. 5. 1. Dějepis

5. 5. 2. Výchova k občanství

5. 6. Člověk a příroda

5. 6. 1. Fyzika

5. 6. 2. Chemie

5. 6. 3. Přírodopis

5. 6. 4. Zeměpis

5. 7. Umění a kultura

5. 7. 1. Hudební výchova

5. 7. 2. Výtvarná výchova

5. 8. Člověk a zdraví

5. 8. 1. Výchova ke zdraví

5. 8. 2. Tělesná výchova

5. 9. Člověk a svět práce

5. 9. 1. Pracovní činnosti

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od 3. stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená RVP ZV.

5.1. VZDĚLÁVACÍ OBLAST JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

ČESKÝ JAZYK (1. stupeň)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA (2. stupeň)

ANGLICKÝ JAZYK (pro 3. – 9. ročník)

NĚMECKÝ JAZYK (pro 3. – 9. ročník)

ANGLICKÝ JAZYK 2 (pro 8. – 9. ročník)

NĚMECKÝ JAZYK 2 (pro 8. – 9. ročník)

NĚMECKÝ JAZYK prohlubující (pro 8. – 9. ročník)

ANGLICKÝ JAZYK prohlubující (pro 8. – 9. ročník)

5.1.1.

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

ČESKÝ JAZYK

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

- komunikační a slohové výchovy,
- jazykové výchovy a
- literární výchovy.

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V **Komunikační a slohové výchově** je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně se vyjadřovat (ústní i písemnou formou). Na základě přečteného nebo slyšeného textu se snaží jeho obsah analyzovat a kriticky posoudit (přiměřeně svému věku a svým schopnostem).

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k

přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V **Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova vede u žáků k rozvíjení jejich citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoji estetického citění, rozpoznání literárních hodnot od braků. Žáci se učí také rozlišovat literární fikci od skutečnosti, postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Literární výchova má vést k podněcování žáků k četbě (aby jí dali přednost před televizními programy, videokazetami a počítačovými hrami).

Vyučovací předmět Český jazyk a Český jazyk a literatura má časovou dotaci na 1. stupni a na 2. stupni dle tabulace učebního plánu.

Od 3. třídy je výuka doplňována používáním slovníků a jazykových příruček. Žáci samostatně zpracovávají referáty o přečtených knihách a ve vyšších ročnících také o významných osobnostech literatury.

Vzdělávání ve vzdělávací oblasti Český jazyk a Český jazyk a literatura směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáky k:

- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujících činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování a kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení	Učitel - klade důraz na pozitivní motivaci žáka - používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků - zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky, popř. práci s internetem - používá obecně užívané termíny, znaky a symboly - vede žáky k využívání výpočetní techniky - umožňuje žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení - vede žáky k plánování úkolů a postupů
Kompetence k řešení problémů	- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení - zadává takové úkoly, při kterých může žák využívat vlastních zkušeností, např. z četby či z vlastního úsudku - předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity (především ve slohové a komunikační výchově – dovyprávění příběhu, úvahy...) - klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu - zařazuje (především v literární a slohové a komunikační výchově) často diskusi a vede žáky ke kritickému myšlení, k možnosti obhájit si svá rozhodnutí a zhodnotit svoji práci

Kompetence komunikativní	- zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma - zařazuje diskusní kroužky, mluvní cvičení a besedy - předkládá žákům různé typy textů, záznamů a obrazových materiálů a vede je k diskusi nad nimi, k výstižné argumentaci - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé - nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem - umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce
Kompetence sociální a personální	- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky - uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj - podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě - podporuje spolupráci při řešení daného úkolu, vede žáky ke vzájemnému naslouchání
Kompetence občanské	- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka - podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic - aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, např. příspěvky do školního časopisu, Sborníku literárních prací, příspěvky do místních novin - zadává úkoly či navozuje situace, při kterých žáci prokážou svoji schopnost chovat se zodpovědně, odmítnout útlak a hrubé zacházení - motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní	- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů, psaní domácích úkolů - kontroluje samostatné práce žáka - učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi - vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu - důsledně vyžaduje dodržování pravidel
--------------------------------	--

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 1. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova (členění slova na hlásky)	Zvuková stránka jazyka: rozlišení věty, slova, slabiky, hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní Zvuková stránka jazyka: poznávání písmen abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám	OSV- osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	Hv – deklamace říkanek Prv – doplňování M – slovní úlohy

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA - 1. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- snaží se číst s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, orientace v textu)		
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Mluvený projev: komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, blahopřání)		
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Mluvený projev: základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování)	OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace v různých situacích)	
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Mluvený projev: základní techniky mluveného projevu (výslovnost)		
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluvený projev: základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu)		

- snaží se spisovně vyjadřovat z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu	Krátké mluvené projevy		
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Krátké mluvené projevy - vypravuje na základě citových zážitků		Hv – hudební pohádky Vv - obrázky
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Písemný projev: základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)		
- píše správné tvary písmen a číslic	Písemný projev: přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů, prvků písmen a číslic (čárky, oblouky, zátrhy, klíčky...) Písemný projev: správné tvary písmen a číslic, orientace v liniatuře (i pomocné linky)		
- správně spojuje písmena i slabiky	Písemný projev: technika psaní (osvojování psaní písmen, slabik, slov), psaní jednoduchých vět (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev)		M – slovní úlohy
- kontroluje vlastní písemný projev	Písemný projev: opis, přepis, diktát, autodiktát		Prv – doplňování textu, tvořivé psaní M – slovní úlohy

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 1. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes a pamětní osvojení vhodných básní, hlasité čtení ukázek ze slabikáře, čítanek, dětských časopisů, dramatizace pohádky		Vlastní výtvarný doprovod Prv – básničky tematicky zaměřené
- vyjadřuje svoje pocity z přečteného textu	Poznávání pohádkových postav (jejich charakteristika) Povídky ze života dětí (charakteristika postav)		Vv – ilustrace pohádek kino, divadlo
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	Základní literární pojmy: literární druhy a žánry (seznámení s říkadlem, rozpočítadlem, hádankou, pohádkou, básní, loutkovým divadlem, maňáskovým divadlem, knihou, časopisem v praktických činnostech)		Vv – vyprávění pohádky
- odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Pohádka jako literární žánr		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 2. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, členění slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Zvuková stránka jazyka, modulace souvislé řeči, tempo, přízvuk (slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek - samohlásky, souhlásky, dvojhlásky), souhlásky znělé a neznělé, slabikotvorné r, l, písmeno ě, význam slabiky pro dělení slov		
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	Slova, pojmy, význam slov		
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Tvarosloví, slovní druhy (podstatná jména - obecná a vlastní), slovesa, předložky, spojky		
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Zvuková stránka jazyka: modulace souvislé řeči - intonace (věta - druhy vět podle postoje mluvčího)		
- odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, pě, bě, vě, mě - mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Pravopis lexikální, výslovnost a psaní skupin i/y, dě, tě, ně, pě, bě, vě, mě, ú/ů		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA - 2. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Praktické čtení: technika čtení, čtení pozorné, plynulé (tiché, hlasité čtení) Věcné čtení: čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací (četba uměleckých, naučných textů)		
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Naslouchání - praktické naslouchání, věcné naslouchání (rozhovor - otázka a odpověď), zdvořilé vystupování (základní formy společenského styku - oslovení, pozdrav, poděkování)		
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Mluvený projev: střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování (základní formy společenského styku, vypravování a popis)		
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluvený projev: vyjadřování v závislosti na komunikační situaci		
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných a mimoškolních situacích	Mluvený projev: zdvořilé vystupování, mimika, gesta (dramatizace pohádek, povídek, básní)		
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Mluvený projev (vypravování)		
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - snaží se o správný písemný projev, kontroluje vlastní písemný projev	- základní hygienické návyky (správné sezení při psaní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - písemný projev (přepis, diktát, autodiktát)		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 2. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu textu přiměřené věku	Tvořivé činnosti s literárním textem, poslech literárních textů (přednes básní, úryvků prózy, hlasité, výrazné čtení)		
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání (líčení atmosféry příběhu, hledání podstaty příběhu, charakteristika hlavní postavy)		
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Základní literární pojmy, literární druhy a žánry - rozpočítadlo, hádanky, říkanka, báseň, pohádky, povídka), spisovatel, básník (poslech čtené poezie a prózy, poezie- sloka, verš, rým, próza - vyprávění, vypravěč, příběh, děj, divadlo - jeviště, herec, divák, maňásky, loutky		
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Tvořivé činnosti s literárním textem, vlastní výtvarný doprovod (ilustrátor, ilustrace)		Výtvarná výchova

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 3. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Tvarosloví - tvary slov Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov (slova významem podobná, příbuzná, protikladná), třídění slov podle významu		
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu, děj, věc, okolnost, vlastnost	Tvarosloví - slovní druhy (slova ohebná a neohebná)		
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Tvarosloví - slovní druhy (poznávání a rozlišování slovních druhů kromě zájmen a příslovců)		
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen, sloves	Tvarosloví - tvary slov (skloňování podstatných jmen, rozlišování čísla jednotného, množného, rozlišování rodu, pojmenování děje - určování osoby, čísla, času, tvary sloves - časování v čase přítomném, budoucím, minulém)		
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice		
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Věty podle postoje mluvčího		
- odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	Pravopis lexikální (vyjmenovaná slova - pamětné zvládnutí a využívání v textu)		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 3. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čtení praktické - pozorné, plynulé (tiché a hlasité s porozuměním) Čtení věcné - zdroj informací, čtení vyhledávací (chápat četbu jako zdroj informací o světě a o sobě, orientace v textu)		
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Čtení jako zdroj informací Naslouchání - praktické (zdvořilé), věcné (pozorné, soustředěné) Souvislé jazykové projevy - pojmenování předmětů, dějů		
- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	Naslouchání - aktivní (zaznamenat slyšené, reagovat otázkami, vytváření dovednosti, klást otázky) Mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci (souvislé vyjadřování, stylizace kompozice - procvičování slovosledu)		
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluvený projev - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího, ústní i písemné sdělování přání a pozdravu)		
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Mluvený projev - základní komunikační pravidla (zdvořilé vystupování, požádání o informaci, podání stručné informace-i telefonicky), mimojazykové prostředky (mimika a gesta)		
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Mluvený projev - komunikační žánry (vzkaz, zpráva, oznámení, popis, vypravování, dialog - výběr vhodných výrazů)		

- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Písemný projev - úhledný, čitelný a přehledný (odstraňování individuálních nedostatků, osobitý rukopis - plynulý, rychlý, úhledný projev a jeho kontrola)		
- píše formálně správně jednoduchá sdělení	Písemný projev - formální úprava textu (celková úprava písemného projevu v sešitě, zápisky, pracovní poznámky, vyplňování poštovních formulářů, krátký dopis, pohlednice)		
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Mluvený projev, dialog na základě obrazového materiálu, vypravování na základě obrazového materiálu (členění jazykového projevu - sestavování nadpisu, reprodukce textu - vypravování podle obrázku, využívání jednoduchého slovníku)		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 3. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Poslech literárních textů, tvořivé činnosti s literárním textem, přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného textu (plynulé čtení souvětí a vět, členění textu a větného přízvuku, rychlé tiché čtení, hlasité čtení, předčítání, přednes básně nebo úryvku prózy, četba uměleckých populárních naučných textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků)		
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání (povídání nad literárním textem, nad knihou - knížka, kterou máme rádi, hledáme podstatu příběhu a jeho smysl, charakteristika literární postavy, líčení atmosféry příběhu, postoj ke knize, myšlenky, které se nám líbí)		
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších,	Základní literární pojmy, literární druhy a žánry - báseň, pohádka, bajka, povídka (poezie - báseň s dějem, přirovnání, zosobnění, próza - pověst, povídka, postava, děj, prostředí, divadlo - dějství, jednání, herec) Pojmy - básník, spisovatel, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání		
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Tvořivé činnosti s literárním textem - dramatizace pohádky, povídky, básně s dějem		Dramatizace - vlastní výtvarný doprovod

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 4. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného či podobného významu a slova mnohoznačná	Nauka o slově - význam slova (spisovná, nespisovná, citově zabarvená) Slovní zásoba a tvoření slov - slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma		
- rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, část příponovou	Tvoření slov - stavba slova (kořen, část předponová a příponová), psaní předložek		
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Tvarosloví, slovní druhy (slovesa - mluvnické kategorie) Tvary slov - vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen		
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Slovní zásoba a tvoření slov (slova spisovná a nespisovná - hovorová a obecná čeština, slova citově zabarvená)		
- vyhledává základní skladební dvojici	Skladba - stavba věty, základní skladební dvojice (podmět a přísudek, přídělné minulé, shoda podmětu s přísudkem)		
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí. Vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Skladba - stavba věty jednoduché a souvětí		
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Skladba - spojení vět v souvětí spojovacími výrazy		
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Pravopis - lexikální (vyjmenovaná slova i frekventovaná slova příbuzná)		
- seznamuje se se základními příklady syntaktického pravopisu	Pravopis - shoda podmětu s přísudkem		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 4. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé) Čtení věcné (znalost orientačních prvků v textu, orientace)		
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) Písemný projev (vypravování, dějové složky, popis, výpisky, čitelný a přehledný písemný projev)		
- posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení	Mluvený projev - zásady dorozumívání (mluvené žánry podle komunikační situace) Dialog na základě obrazového materiálu (pozdrav, oslovení, omluva, vzkaz, prosba)		
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Naslouchání praktické, zdvořilé. Vyjádření kontaktu s partnerem. Reprodukce textu. Mluvený projev - oznámení, vypravování.		
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Mluvený projev - pozdrav, oslovení, vzkaz, oznámení (formy společenského styku)		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Naslouchání - pozorné, soustředěné. Reklama.		
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle svého komunikačního záměru	Mluvený projev - střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování (používání gest, mimiky, mimojazykových prostředků).		

- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace	Mluvený projev (základní techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikativní záměry), naslouchání		
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	Mluvený projev (stylizace a kompozice, využívání vhodných jazykových prostředků) Osnova (osnova, nadpis, členění projevu) Písemný projev (písemné vyjádření vzkazu) Vypravování, popis činností, popis věci		
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Písemný projev (dopis, popis, pozdrav, blahopřání, omluvenka, pozvánka, přihláška)		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 4. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zážitkové čtení a naslouchání - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce, vlastní výtvarný doprovod (technika čtení, práce s textem, správný přízvuk, uvědomělé a dostatečně rychlé čtení) Poslech literárních textů		
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárními texty - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu		
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Základní literární pojmy - báseň, bajka, povídka, přirovnání. Hodnocení postav literárního díla, různá vydání stejných knih, hlavní a vedlejší postavy, hrdinové dětských knih, ilustrace, kulturní život v regionu		
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy - spisovatel, básník, divadelní představení, rým		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 5. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného a podobného významu a slova vícevýznamová	Slovní zásoba a tvoření slov ('slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma) Národní jazyk (mateřský jazyk) - nejdůležitější prostředek dorozumívání (osvojování jazyka jako nástroje dorozumívání)		
- rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, část příponovou a koncovku	Slovní zásoba a tvoření slov (stavba slova - kořen, část předponová, příponová a koncovka), odvozování předponami a příponami, zdvojené souhlásky (orientačně), předpony s/z/vz/ob/v		
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Tvarosloví (slovní druhy, tvary slov - osvojování slovních druhů, jejich užívání, druhy přídavných jmen, slovesa - mluvnické kategorie, slovesný způsob, podmiňovací způsob slovesa být, zájmena - druhy, číslovky - rozlišování v textu) Pravopis - základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých)		
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Slovní zásoba a tvoření slov (slova a pojmy) -slova spisovná a nespisovná (hovorová a obecná čeština), slova citově zabarvená		
- vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné ZSD označuje základ věty	Skladba (ZSD) - skladba (základní větné členy - určování), podmět vyjádřený i nevyjádřený (vyhledávání různých podmětů) - několikanásobný podmět (užívání ve větách), přísudek slovesný		
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Skladba (věta jednoduchá a souvětí) - věta jednoduchá (určování věty jednoduché), souvětí (spojování vět v souvětí)		
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	Skladba (věta jednoduchá a souvětí) - spojování vět v souvětí		

- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Pravopis lexikální - pravopis i/y po obojetných souhláskách		
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Pravopis - základy syntaktického pravopisu (shoda přísudku s holým podmětem) - osvojování shody přísudku s podmětem		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 5. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čtení praktické, věcné (výrazné čtení uměleckých textů, studijní čtení naukových textů)		
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Čtení praktické, věcné (reprodukce textu, rozlišování podstatného od méně podstatného, klíčová slova a pojmy)		
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Čtení věcné (hlavní myšlenka literárního díla) Naslouchání - věcné naslouchání Písemný projev - oznámení, inzerát		
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Čtení - věcné čtení (reprodukce jednoduchých textů - odlišování tvrzení od mínění) Naslouchání - věcné naslouchání (vypravování) Mluvený projev - komunikační žánry, předčítání a recitace		
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Naslouchání - praktické a věcné naslouchání Mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry, základy komunikačních pravidel, mimojazykové prostředky řeči		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Naslouchání - věcné naslouchání (inzerát)		
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle svého komunikačního záměru	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry, základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči (omluva, prosba, blahopřání)		
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla (oslovení, pozdrav)		

- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Písemný projev - technika psaní, žánry písemného projevu (popis předmětu, pracovního postupu, dopis - psaní dopisu s jednoduchým obsahem, tiskopisy, písemné vyjádření vzkazu, informace) Stručné zápisy z učebního textu		
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Mluvený projev - komunikační žánry Písemný projev - žánry písemného projevu (sestavování osnovy textů)	MV – tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení	

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 5. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Poslech literárních textů. Zážitkové čtení a naslouchání - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce, dokáže vystihnout hlavní myšlenku literárního díla. (Správná technika čtení, práce s textem, orientace v textu, dostatečně tempo čtení) Vlastní výtvarný doprovod literárního textu.	Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy - kreativita	
- volně reprodukuje text podle svých schopností, všímá si postojů literárních postav, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárními texty - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace.		
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Základní literární pojmy - báseň, bajka, povídka, přirovnání, spisovatel, básník, lyrika, epika, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým. Různá vydání stejných knih, kulturní život v regionu . Rozlišuje ilustrace různých výtvarníků.	Mediální výchova - vnímání mediálních sdělení	
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy - spisovatel, básník, divadelní představení, rým		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné poučení o jazyce - rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) - jazykověda a její složky - jazyk národní, jazyk mateřský		
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka - spisovná a nespisovná výslovnost - zvuková stránka slova a věty (přízvuk slovní a větný) - intonace - členění souvislé řeči (pauzy a frázování)		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví - slovní druhy - ohebné		názvy států, měst, hor ...(Z)
- ovládá probrané pravopisné jevy	Pravopis - opakování		
- určuje větné členy a uvědomuje si vztah mezi nimi - aplikuje přímou řeč ve vyprávění	Skladba - větné členy (PO, PŘ,PK,PT,PU) - věta jednoduchá - přímá řeč		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Čtení Písemný projev -jednoduché tiskopisy - soukromý a úřední dopis - popis, charakteristika - vypravování - výtah a výpisky	MV - tvorba mediálního sdělení	
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Naslouchání - praktické a věcné, kritické		
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Mluvený projev		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- podle svých možností volně reprodukuje text a vlastními slovy interpretuje smysl díla - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - čte s porozuměním textu - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text a zvládá dramatizaci jednoduchého textu	Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných lit. textů, dramatizace Volná reprodukce textu, interpretace díla Základy literární teorie Struktura literárního díla (námět, hlavní hrdina, charakteristika postav), jazyk literárního díla		
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Zážitkové čtení a naslouchání Pohádky, povídky, příběhy s dětským hrdinou		Referáty, čtenářský deník (doporučeno)
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vytváření vlastního textu (+ sloh)		
- rozlišuje některé základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci	Literární druhy a žánry Lidová slovesnost, pohádky, pověsti, dobrodružné příběhy, fantasy literatura, cestopisy		
- orientuje se v některých základních literárních pojmech	Základy literární teorie (např. verš, rým, sloka, pohádka, pověst, cestopis, próza, poezie, drama)		Práce s pracovním sešitem (slovníček literárních pojmů)
- vyhledává informace v knihovně, ve slovnících, na internetu, popřípadě v dalších informačních zdrojích			

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- žák používá výkladové a jiné slovníky pro určení významu slov - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její obohacování - způsoby tvoření slov - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma a homonyma - význam slov		CJ LIT.
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví - slovní druhy – ohebné, neohebné - mluvnické významy - slovesný rod		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný a morfologický	Pravopis - psaní i/y v koncovkách podstatných jmen - psaní i/y v koncovkách přídavných jmen - shoda PO s PŘ - psaní velkých písmen		
- určí a pojmenuje druhy vedlejších vět - rozlišuje větné členy - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v podřadném souvětí	Skladba - věty podle postoje mluvčího - věty dvojčlenné a jednočlenné - základní větné členy (druhy PO a PŘ) - rozvíjející větné členy (D) - druhy vedlejších vět		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Čtení Písemný projev - popis - charakteristika - líčení - životopis - žádost . výtah - vypravování	MV – kritické čtení – identifikování - tvorba mediálního sdělení	Pč – popis výrobku Popis pracovního postupu
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Naslouchání - praktické a věcné, kritické		
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Mluvený projev		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- podle svých možností volně reprodukuje text a vlastními slovy interpretuje smysl díla - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - čte s porozuměním textu - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text a zvládá dramatizaci jednoduchého textu	Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných lit. textů, dramatizace Volná reprodukce textu, interpretace díla Základy literární teorie Struktura literárního díla (námět, hlavní hrdina, ostatní postavy, charakteristika postav), jazyk literárního díla		
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	Pohádky, povídky, pověsti, báje, cestopisy, příběhy s dětským a zvířecím hrdinou		Referáty, čtenářský deník (doporučeno)
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vytváření vlastního textu (+ sloh)		
- rozlišuje některé základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede i některé představitele	Literární druhy a žánry Pohádky klasické i moderní, báje a pověsti, bajky, balady, sci-fi literatura, cestopis		
- orientuje se v některých základních literárních pojmech	Základy literární teorie (např. verš, rým, sloka, pohádka, pověst, cestopis, próza, poezie, drama, bajka, báje, balada, personifikace,		Práce s pracovním sešitem (slovníček literárních pojmů)
- porovnává různá ztvárnění stejného námětu v literárním, dramatickém nebo filmovém zpracování	Zážitkové čtení a naslouchání Způsoby interpretace literárních děl		Zlatý kolovrat

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Obecné poučení o jazyce - skupiny jazyků (slovanské jazyky a jiné) - útvary českého jazyka a jazyková kultura		
- pojmenuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby - dokáže správně vyslovovat známá přejatá slova	Slovní zásoba a tvoření slov - obohacování slovní zásoby - slova přejatá a jejich skloňování		
- tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví - mluvnické významy - slovesný vid		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopis - i/y v koncovkách - předpony s, z, vz a předložky s, z - skupiny bě/ bje, vě/ vje, pě, mě/ mně		
- určuje významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami - používá vhodné spojovací výrazy v souvětí - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba - významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami - významové poměry mezi VČ a VV - souvětí souřadné a podřadné - spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Čtení		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Naslouchání - praktické a věcné, kritické	MV - tvorba mediálního sdělení - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (kritický přístup ke zpravodajství v reklamě)	
	Mluvený projev		
	Písemný projev - výklad - úvaha - pozvánka	MV – práce v realizačním týmu	

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text a zvládá dramatizaci jednoduchého textu	Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných lit. textů, dramatizace Volná reprodukce textu, interpretace díla Základy literární teorie Struktura literárního díla (námět, hlavní hrdina, ostatní postavy, charakteristika postav), jazyk literárního díla		
- porovná různá ztvárnění stejného námětu v literárním, dramatickém nebo filmovém zpracování	Zážitkové čtení a naslouchání Způsoby interpretace literárních děl		
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - orientuje se v některých základních literárních pojmech	Základy literární teorie Poezie, próza, drama, lyrika, epika, řeč autora, řeč postav, literatura faktu, antická tematika, rytířská tematika, biblická tematika, kronika, povídka, román, epigram, deník, komiks, fantasy a sci-fi literatura, humoristická literatura Struktura literárního díla (námět, hrdina, kompozice), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie - rým, verš)		
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, vhodně argumentuje			
- na základě osvojených znalostí základů literární teorie tvoří vlastní literární text podle svých schopností	Tvořivé činnosti Přednes, reprodukce, interpretace a vlastní tvorba		
- formuluje vlastní názory na umělecké dílo	Interpretace literárního díla Zážitkové čtení a naslouchání		
- u vybraných autorů dokáže vystihnout základní rysy jejich stylu	Interpretace literárního díla Zážitkové čtení a naslouchání		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Obecné poučení o jazyce - jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)		
	Slovní zásoba - homonyma, antonyma, synonyma, odborné názvy		
- v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Skladba - stavba textu - souvětí - pořádek slov ve větě		
	Tvarosloví - vlastní jména a názvy		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Čtení		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Naslouchání - praktické a věcné, kritické	MV- tvorba mediálního sdělení -stavba mediálního sdělení, srovnávání deníků a časopisů	
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu - připravený a nepřipravený projev - referát - diskuse		
	Písemný projev - úvaha - procvičování probraných slohových postupů		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text a zvládá dramatizaci jednoduchého textu	Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných lit. textů, dramatizace Volná reprodukce textu, interpretace díla Základy literární teorie Struktura literárního díla (námět, hlavní hrdina, ostatní postavy, charakteristika postav), jazyk literárního díla		
- porovná různá ztvárnění stejného námětu v literárním, dramatickém nebo filmovém zpracování	Zážitkové čtení a naslouchání Způsoby interpretace literárních děl		
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - přiměřeně svým znalostem užívá při hodnocení literárněteoretickou terminologii - dokáže poznat a interpretovat významy některých obrazných pojmenování	Základy literární teorie Poezie, próza, drama, lyrika (přírodní, milostná, vlastenecká), epika, sonet, řeč autora, řeč postav, povídka, román, humoristická literatura Struktura literárního díla (námět, hrdina, kompozice), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie)		
- na základě osvojených znalostí základů literární teorie tvoří vlastní literární text podle svých schopností	Tvořivé činnosti Přednes, reprodukce, interpretace a vlastní tvorba		
- samostatně formuluje dojmy z četby, divadelního představení nebo filmu, vyjadřuje své názory na jejich obsah - vnímá názory a argumenty druhých s porozuměním, rozvíjí kritický dialog	Interpretace literárního díla Zážitkové čtení a naslouchání		
- u vybraných autorů dokáže vystihnout základní rysy jejich stylu	Interpretace literárního díla Zážitkové čtení a naslouchání		
- orientuje se v základních literárních směrech české i světové literatury a zná jejich nejvýznamnější představitele	Základy literární historie Renesance, baroko, klasicismus, realismus, umělecké směry 19. a 20. století		
- vyhledává informace v katalozích, v knihovně a dalších informačních zdrojích, samostatně je zpracuje do útvaru referátu			

5.1.2., 5.1.3

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

ANGLICKÝ JAZYK (pro 3. – 9. ročník)

NĚMECKÝ JAZYK (pro 3. – 9. ročník)

ANGLICKÝ JAZYK 2 (pro 8. – 9. ročník)

NĚMECKÝ JAZYK 2 (pro 8. – 9. ročník)

NĚMECKÝ JAZYK prohlubující (pro 8. – 9. ročník)

ANGLICKÝ JAZYK prohlubující (pro 8. – 9. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk RVP ZV. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Dle MŠMT lze v odůvodněných případech nahradit výuku Dalšího cizího jazyka jazykem prvním, z důvodu upevňování a rozvíjení výuky Cizího jazyka.

Mezi odůvodněné případy pro upevňování a rozvíjení výuky v Cizím jazyce patří zejména:

1. speciální vzdělávací potřeby žáka podle § 16 školského zákona - upevňování a prohloubení na základě písemné žádosti rodičů
2. žáci cizinci - upevňování a prohloubení na základě písemné žádosti rodičů
3. organizační důvody - dočasné personální problémy se zajištěním výuky
- dočasné prostorové problémy se zajištěním výuky

Obsahovou náplní CJ je nácvik řečových dovedností, a to receptivních, produktivních a interaktivních, pomocí jazykových prostředků. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků, jejich zájmům, nadání a potřebám budoucího povolání. Výuka seznamuje žáky i s realitami zemí, v nichž se těmito jazyky hovoří.

Výuka angličtiny je založena na modelu britské angličtiny, výuka němčiny je založena na modelu spisovné němčiny užívané v Německu.

Časová dotace

Cizí jazyk dle tabulace učebního plánu

Další cizí jazyk 2 nebo Cizí jazyk prohlubující dle tabulace učebního plánu

Organizační vymezení

Místo realizace:

- jazykové učebny, učebna informatiky

Dělení

- na skupiny

Formy a realizace:

Vyučovací hodina: - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba s porozuměním,
- reprodukce textu (písemná, ústní)
- samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem, gramatickými přehledy)
- hry, soutěže, dramatizace, zpěv, výukové programy na počítačích
- krátkodobé projekty

Olympiády

Kompetence k učení	Učitel: - vede žáky k ověřování výsledků práce - ve slovníku, v gramatických přehledech - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
Kompetence k řešení problémů	- klade vhodné otázky - umožní volný přístup k informačním zdrojům - provádí výcvik v poslechu a čtení s porozuměním
Kompetence komunikativní	- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky - využívá nahrávek s rodilými mluvčími - vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách (obměny dialogů, vyprávění)
Kompetence sociální a personální	- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti, podněcuje žáky k argumentaci - vede je k sebehodnocení vlastních výsledků, převažuje hodnocení kladné, povzbuzující
Kompetence občanské	- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů - k diskusi - ke vzájemnému naslouchání si - aktualizuje učivo (svátky anglicky a německy mluvících zemích) - vede žáky k zapojení do projektu Adopce na dálku.
Kompetence pracovní	- vede žáky k efektivní a pohotové práci s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, gramatickými přehledy, projekty - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 3. ročník				
Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<u>Řečové dovednosti:</u> Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Žák uvede o sobě základní informace (jméno, věk). Žák rozlišuje jednotné a množné číslo u podstatných jmen. Žák správně přiřadí osobní zájmena. Žák popíše obrázek pomocí sloves „to be“ a „to have“/“to have got“ a fráze „There is/are“. Žák se pasivně seznámí s přítomným časem průběhovým. Žák správně reaguje na otázky s vybranými tázacími zájmeny.	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov rozlišnosti mezi anglickou a českou abecedou <u>Tematické okruhy:</u> - barvy - čísla 1–20 - osobní údaje - školní potřeby a třída - zvířata, rostliny, příroda - rodina - dům, nábytek - oblečení - hračky	OSV – naslouchání a respektování druhého	

Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 4. ročník				
Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<u>Poslech s porozuměním:</u> Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <u>Mluvení:</u> Žák se zapojí do jednotlivých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák se ptá a reaguje pomocí vazby „There is/are“. Žák přivlastní vybraným osobám. Žák vyjádří, co umí/ neumí. Žák vyjádří, co má/nemá rád. Žák popíše, jaké je počasí. Žák tvoří a plní rozkazy. Žák tvoří věty v přítomném čase průběhovém.	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov rozlišnosti mezi anglickou a českou abecedou <u>Tematické okruhy:</u> - lidské tělo, slovesa pohybu - jídlo, pití - zvířata - aktivity ve škole a školní pomůcky - počasí, roční období a oblečení - venkovní aktivity	OSV – naslouchání a respektování druhého	

odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <u>Čtení s porozuměním:</u> Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <u>Psaní:</u> Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře				
--	--	--	--	--

Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 5. ročník				
Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<u>Poslech s porozuměním:</u> Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <u>Mluvení:</u> Žák se zapojí do jednotlivých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák vyjádří umístění osob/ věci za pomoci předložek místa. Žák je schopen vyjádřit, kdy a jak často se děj odehrává. Žák je schopen vyjádřit svoji náladu. Žák tvoří a odpovídá na otázky se slovesem „can“, „to be“ a „to have/have got“ v přítomném čase prostém. Žák tvoří otázky a odpovídá pomocí vazby „Is/Are there any“. Žák utvoří doplňovací otázku.	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov rozdílnosti mezi anglickou a českou abecedou <u>Tematické okruhy:</u> - domov a nábytek - denní rutina, části dne, dny v týdnu, měsíce, čas - pocity a nálady - zvířata a jejich schopnosti - práce a povolání - jídlo	OSV – naslouchání a respektování druhého	

odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <u>Čtení s porozuměním:</u> Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <u>Psaní:</u> Žák napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře				
--	--	--	--	--

Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 6. ročník				
Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<u>Poslech s porozuměním:</u> Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <u>Mluvení:</u> Žák zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák klade a odpovídá na osobní otázky. Žák vyjmenuje řadové číslovky. Žák rozpozná počitatelná a nepočitatelná podstatná jména a vyjádří jejich neurčité množství. Žák mluví o opakujících se/stálých dějích, používá vybrané frekvenční příslovce. Žák je schopen vyjádřit schopnost/neschopnost k činnosti a doporučit postup/ dát radu. Žák je schopen se zeptat na kvantitu věci a reagovat. Uvědomuje si důležitost počitatelnosti. Žák je schopen vyjádřit jakým způsobem činnost probíhá pomocí vybraných slov.	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov rozlišnosti mezi anglickou a českou abecedou <u>Tematické okruhy:</u> - domov, rodina a tradice - školství ve světě - lidé a technologie - lidé a zvířata	MKV – učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné VMEGS – kultivace postojů ke kulturní rozmanitosti EV – rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů	

<u>Čtení s porozuměním:</u> Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <u>Psaní:</u> Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři vyplní osobní údaje do formuláře napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení				
---	--	--	--	--

Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 7. ročník				
Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<u>Poslech s porozuměním:</u> Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <u>Mluvení:</u> Žák zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák používá přítomný čas prostý. Žák porovná minulý stav a současný stav stejného místa. Žák použije minulý čas prostý k popisu událostí. Vytvoří otázky, kladné i záporné odpovědi. Žák porovná dva a více objektů. Žák je schopen vyjádřit, kdy se děj odehrává. Žák je schopen mluvit o plánované budoucnosti.	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov rozlišnosti mezi anglickou a českou abecedou <u>Tematické okruhy:</u> - životní prostředí - příroda a město - vesmír a technologie - cestování a prázdniny	EV – rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů VMEGS - Evropa a svět v globálních souvislostech	

<u>Čtení s porozuměním:</u> Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <u>Psaní:</u> Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři vyplní osobní údaje do formuláře napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení				
---	--	--	--	--

Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 8. ročník				
Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<u>Poslech s porozuměním:</u> Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <u>Mluvení:</u> Žák zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák použije předložky místa a času. Žák rozliší rozdílné použití přítomných časů a správně použije jejich formu. Žák přivlastní věcem i osobám. Žák vyjádří nutnost. Žák doporučí řešení situace. Žák je schopen vyjádřit možnost/nemožnost v minulosti.	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov rozlišnosti mezi anglickou a českou abecedou <u>Tematické okruhy:</u> - příroda a město - práce a povolání - svět ve tmě - interakce mezi lidmi a zvířaty, ochrana zvířat	VMEGS - Evropa a svět v globálních souvislostech OSV - mezilidské vztahy, komunikace	

<u>Čtení s porozuměním:</u> Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <u>Psaní:</u> Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři vyplní osobní údaje do formuláře napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení				
---	--	--	--	--

Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 9. ročník				
Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<u>Poslech s porozuměním:</u> Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <u>Mluvení:</u> Žák zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák použije minulý čas prostý k popisu událostí. Vytvoří otázky, kladné i záporné odpovědi. Žák porovná dva a více objektů. Žák rozpozná počitatelná a nepočitatelná podstatná jména a vyjádří jejich množství. Žák rozliší plánovanou a neplánovanou budoucnost.	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov rozlišnosti mezi anglickou a českou abecedou <u>Tematické okruhy:</u> - oblečení a doplňky - mash-ups - aplikace a vychytávky - zpět do minulosti	OSV - sociální rozvoj, osobnostní rozvoj MKV - multikulturalita, kulturní difference, etnický původ	

<u>Čtení s porozuměním:</u> Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <u>Psaní:</u> Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři vyplní osobní údaje do formuláře napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení				
---	--	--	--	--

Jazyk a jazyková komunikace – německý jazyk – ročník 9.			
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák 1/ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech týkajících se osvojovaných témat, jsou-li pronášeny zřetelně (jednoduchý literární popis, novinový článek na aktuální téma, např. teroristický útok, drogy apod.) 2/ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat (rozhovor teenagerů na téma budoucí profesní kariéry)	Komunikace: - vyjádření vůle, přání, pocitu - popis charakterových vlastností - prezentace vlastních schopností, nadání a dovedností - definice současných společenských problémů - názor na životní styly mladých lidí Osvojovaná témata: pocity a nálady, společnost a její problémy, volba povolání Gramatika: - věty s neurč. podmětem a věty s „zu“, podmiňovací způsob - spojky ve větách, pořadí slov - předložky se 2. pádem	OSV- komunikace, tolerance EGS - Evropa a svět nás zajímají MKV – kulturní diferenciací, princip sociálního smíru	Průběžně se žáci učí efektivně pracovat se slovníky – klasickými i elektronickými, dvoj- i jednojazyčnými. Zároveň postupně zvládají rychle a cíleně vyhledávat informace na cizojazyčných internetových stránkách.
MLUVENÍ žák 1/ se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (rozhovor se zástupcem zahraniční střední školy, o níž se žák zajímá) 2/ mluví o osvojovaných tématech (problémy teenagerů) 3/ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (kriminální případ, dopravní nehoda)			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák 1/ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (aktuální dění na Internetu)			

2/ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (novinový článek)	• skloňování podst. jmen • zvratná slovesa • neurčitá, ukazovací a tázací zájmena • skloňování přídavných jmen • (i stupňovaných) • budoucí čas • trpný rod (<i>werden</i>) • Reálie: německy mluvící země		
PSANÍ žák 1/ napíše krátký článek o zájmech dnešních teenagerů 2/ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, jeho dalšího studia, profesní kariéry a dalších osvojovaných témat 3/ reaguje na jednoduché písemné sdělení (přihláška na zahraniční střední školu apod.)			

Jazyk a jazyková komunikace – další cizí jazyk – anglický jazyk 2 - ročník 8.				
Výstupy	Učivo	Průřezová témata		Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Zvuková a grafická podoba jazyka: • hláskování • základní výslovnostní návyky Mluvnice: • základní gramatické struktury a typy vět • sloveso “být” a “mít” • osobní zájmena • přivlastňovací zájmena Tematické okruhy: • barvy, čísla • rodina • osobní údaje • školní prostředí • fráze pro představování se • fráze používané při výuce • části těla • zvířata • volný čas • jídlo Slovní zásoba: • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	MKV- lidské vztahy, multikulturalita MKV- komunikace OSV – sociální rozvoj		
MLUVENÍ - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá				
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci				
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení				

Jazyk a jazyková komunikace – další cizí jazyk – anglický jazyk 2 - ročník 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Zvuková a grafická podoba jazyka: • hláskování • základní výslovnostní návyky Mluvnice: • základní gramatické struktury a typy vět (slovosled Wh- věty) • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový • předložky místa a času Tématické okruhy: • denní rutina • čas (hodiny, dny, měsíce, roční období) • počasí • oblečení • domov a bydlení • cestování Slovní zásoba: • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tématických okruhů	MKV- lidské vztahy multikulturalita MKV- komunikace	
MLUVENÍ - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci			
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			

Jazyk a jazyková komunikace – další cizí jazyk – německý jazyk 2 - ročník 8.			
Výstup RVP	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<u>Poslech s porozuměním:</u> Žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně. - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <u>Mluvení:</u> Žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <u>Čtení s porozuměním:</u> Žák - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <u>Psaní:</u> Žák - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> fonetické znaky (pasivně) základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <u>Mluvnice:</u> základní gramatické struktury a typy vět <u>Slovní zásoba:</u> žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů práce se slovníkem <u>Tematické okruhy:</u> kalendářní rok: počasí, roční období, měsíce, dny v týdnu, čas čísla a barvy jídlo a pití oblečení rodina škola koníčky a volný čas reálie	MKV - lidské vztahy a multikulturalita MKV - komunikace	

Jazyk a jazyková komunikace – další cizí jazyk – německý jazyk 2 - ročník 9.			
Výstup RVP	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
Poslech s porozuměním: Žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně. - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Mluvení: Žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním: Žák - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Psaní: Žák - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně) základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět Slovní zásoba: žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů práce se slovníkem Tematické okruhy: volný čas jídlo a pití nakupování tělo a zdraví dům a nábytek čas město, orientace ve městě a dopravní prostředky realie	MKV - lidské vztahy a multikulturalita MKV - komunikace	

5.2. VZDĚLÁVACÍ OBLAST MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

MATEMATIKA

5.2.1.

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **matematika** má časovou dotaci na 1. stupni a na 2. stupni dle tabulace učebního plánu.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (1. stupeň – prvouka, přírodověda, výtvarná výchova, pracovní činnosti, 2. stupeň – fyzika – převody jednotek, rovnice, zeměpis – měřítko, výpočty, chemie – řešení rovnic, převody jednotek).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel - zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami - vede žáky k plánování postupů a úkolů - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů - zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií - vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě
Kompetence k řešení problémů	- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení - vede žáky k ověřování výsledků
Kompetence komunikativní	- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky - podle potřeby pomáhá žákům - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
Kompetence sociální a personální	- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence občanské	- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé - umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky - se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky
Kompetence pracovní	- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínu - vede žáky k ověřování výsledků

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 1. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor přirozených čísel 0-20 - počítání předmětů v daném souboru - vytváření souborů s daným počtem prvků		Prv Tv Hv Vv Pč
Číslo a početní operace - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20	Zápis čísla v desítkové soustavě - čtení a psaní čísel do 20 - porovnávání čísel - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel		Vv Pč Prv
Číslo a početní operace - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Obor přirozených čísel 0-20 - porovnávání čísel - znaménka větší, menší, rovno		Tv Prv Čj
Čísla a početní operace - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa - znázorňování čísel na číselné ose		
Číslo a početní operace - provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních informací s přirozenými čísly - - znaménka +, - součet a rozdíl čísel bez přechodu přes desítku - součet a rozdíl s přechodem přes desítku		Prv Tv

Čísla a početní operace - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Obor přirozených čísel 0-20 vytváření a řešení slovních úloh na sčítání a odčítání - řešení slovních úloh s využitím vztahu o n-více, o n-méně	-	Tv - hry
Závislosti, vztahy a práce s daty - orientuje se v čase	Závislosti a vztahy – dny v týdnu		PRV Čj
Geometrie v rovině a prostoru - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednotlivá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Základní útvary v rovině trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - modelování těles		Pč - stavebnice Vv - koláž Pč - origami

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 2. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor přirozených čísel 0-100 - počítání předmětů v daném souboru (po deseti i po jedné do 100) - vytváření souborů s daným počtem prvků		
Číslo a početní operace - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100	Zápis čísla v desítkové soustavě - čtení a psaní čísel do 100		
Čísla a početní operace - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Obor přirozených čísel 0-100 - porovnávání čísel - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel do 100		
Čísla a početní operace - užívá literární uspořádání a zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa znázorňování čísel na číselné ose - zaokrouhlování čísel na desítky		
Čísla a početní operace - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - součet a rozdíl čísel bez přechodu přes desítku - součet a rozdíl čísel s přechodem přes desítku - zavedení násobení a dělení v oboru násobílek (0-5) - automatizace násobílek (0-5) - automatizace dělení v oboru probraných násobílek - řeší a tvoří slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek		

Čísla a početní operace - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Obor přirozených čísel 0-100 - písemné algoritmy početních operací - řešení slovních úloh na sčítání, odčítání, násobení, dělení - řeší a tvoří slovní úlohy s využitím vztahu o n-více o n-méně		
---	---	--	--

Závislosti, vztahy a práce s daty - orientuje se v čase a provádí jednoduché převody jednotek času	Závislosti a jejich vlastnosti - orientuje se v čase (den, hodina, minuta) - čte údaje na hodinách (i digitálních) - sleduje jednoduché závislosti na čase v praktickém životě		PRV
Geometrie v rovině a prostoru - rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednotlivá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Základní útvary v rovině - druhy čar (lomená, křivá, otevřená, uzavřená) - přímka, úsečka - trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník Tělesa - kvádr, krychle, jehlan, koule, válec, kužel		Pč - stavebnice, modelování těles
Geometrie v rovině a prostoru - porovnává velikost útvaru, měří a odhaduje délku úsečky	Délka úsečky, jednotky délky - rýsuje úsečky - označuje body a úsečky - měří délku úsečky s přesností na cm		
Geometrie v rovině a prostoru - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Osově souměrné útvary - osová souměrnost (čtvercová síť)		Vv

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 3. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor přirozených čísel 0-1000 - rozkládá čísla v desítkové soustavě, počítá po stovkách, desítkách, jednotkách - odhaduje a kontroluje výsledky - sčítání a odčítání násobku sta - sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta - sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta - písemné sčítání a odčítání a kontrola výsledků		
Číslo a početní operace - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- zápis čísla v desítkové soustavě (čtení a zápis trojciferných čísel)		
Čísla a početní operace - užívá literární uspořádání a zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa znázorňování trojciferných čísel na číselné ose - - zaokrouhlování čísel na stovky, desítky		
Čísla a početní operace - provádí v paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - součet a rozdíl čísel - automatizace všech spojů násobílek - automatizace dělení v oboru násobílek - dělení se zbytkem - násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným (pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným)		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 3. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Obor přirozených čísel 0-1000 - slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení - slovní úlohy s využitím vztahu o n-méně, o n-více, n-krát méně, n-krát více		
Závislosti, vztahy a práce s daty - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Závislosti a jejich vlastnosti - orientuje se v čase (den, hodina, minuta, sekunda) - čte údaje na hodinách i digitálních		
Závislosti, vztahy a práce s daty - popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Závislosti a jejich vlastnosti - slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n-krát více, n-krát méně - provádí odhad výsledků - sleduje jednoduché závislosti na čase v praktickém životě - záznam výpočtů do tabulky		
Závislosti, vztahy a práce s daty - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Grafy, jízdní řády		
Geometrie v rovině a prostoru - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Základní útvary v rovině - polopřímka, přímka (vzájemná poloha dvou přímek), úsečka - - rovinné útvary (čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh) základní útvary v prostoru - tělesa (modelování staveb)		
Geometrie v rovině a prostoru - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Délka úsečky - délka úsečky (rýsování úsečky dané délky) - jednotky délky (milimetr, kilometr - jejich převody) - rýsování přímek a polopřímek - rovnoběžky, různoběžky a průsečík		
Geometrie v rovině a prostoru - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Osově souměrné útvary - čtvercová síť, rovinné obrazce		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 4. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Vlastnosti početních operací s čísly - vztahy mezi sčítáním a odčítáním - vztahy mezi násobením a dělením vlastnosti násobení, pořadí početních výkonů (závorky		
Číslo a početní operace - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Zápis čísla v desítkové soustavě - rozklad čísla v desítkové soustavě - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) Obor přirozených čísel, zlomky - posloupnost přirozených čísel do milionu - početní operace v oboru do milionu - písemný algoritmus násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, dělení jednociferným dělitelem - pamětné násobení a dělení jednociferným číslem - písemný algoritmus sčítání a odčítání Obor přirozených čísel do milionu - odhad výsledků, kontrola výpočtů		
Číslo a početní operace - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Číselná osa - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce... desítky		
Číslo a početní operace - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	Přirozená čísla, celá čísla, zlomky - slovní úlohy na sčítání, odčítání, porovnávání - slovní úlohy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 4. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, sbírá a třídí data	Závislosti a jejich vlastnosti - vyhledávání a třídění dat - slovní úlohy (přímá úměrnost)		
Závislosti, vztahy a práce s daty - čte, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - vytváření grafů, zaznamenávání získaných údajů - přímá úměrnost - orientace v jízdním řádu		
Geometrie v rovině a prostoru - sestrojí rovnoběžky a kolmice	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině - různoběžky, rovnoběžky, kolmice		
Geometrie v rovině a prostoru - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce - rozezná, pojmenuje, vymodeluje jednoduchá tělesa	Základní útvary v rovině - osa souměrnosti (překládání) - rýsování a znázorňování libovolného obdélníku, rovnoběžníku, rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku, kružnice (kruhu) Tělesa		
Geometrie v rovině a prostoru - sčítá a odčítá graficky úsečky	Obvod obrazce - výpočet obvodů (jednotky délky)		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze	- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 5. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti		
Číslo a početní operace - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	Obor přirozených čísel přes milion - přirozená čísla přes milion - zápis přirozených čísel v desítkové soustavě - pamětné sčítání a odčítání - řešení jednoduchých nerovnic - odhady výsledků a kontrola výpočtů Násobilka - pamětné násobení a dělení Písemné algoritmy početních operací - písemné algoritmy početních výkonů (užití písemných algoritmů násobení - až čtyřciferní činitelé)		
Číslo a početní operace - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - posloupnost přirozených čísel - číselná osa - zaokrouhlování čísel		
Číslo a početní operace - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 5. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti		
Číslo a početní operace - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Obor přirozených čísel přes milion - přirozená čísla přes milion - zápis přirozených čísel v desítkové soustavě - pamětné sčítání a odčítání - řešení jednoduchých nerovnic - odhady výsledků a kontrola výpočtů Násobilka - pamětné násobení a dělení Písemné algoritmy početních operací - písemné algoritmy početních výkonů (užití písemných algoritmů násobení - až čtyřciferní činitelé)		
Číslo a početní operace - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - posloupnost přirozených čísel - číselná osa - zaokrouhlování čísel		
Číslo a početní operace - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Obor přirozených čísel - řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz úspory, půjčky		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	ČÍVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a proměnná užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem,	Desetinná čísla, zlomky - čtení, zápis des. čísla, porovnávání, zaokrouhlování, operace s des. čísl - pojem zlomku, uspořádání - využívá desetinná čísla při řešení rovnic		F, Tv
Geometrie v rovině a prostoru zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku určuje velikost úhlu měřením a výpočtem odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, lichoběžník, rovnoběžník, pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině, druhy úhlů, trojúhelníková nerovnost, vzdálenost bodu od přímky, pravouhlá soustava souřadnic, určení polohy v soustavě souřadnic.		v, PČ
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (těleso), analyzuje jejich vlastnosti	Osová souměrnost Prostorové útvary - kvádr, krychle (sítě, obrazy těles)		Vv
Nestandardní aplikační úlohy a problémy - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézají různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Nestandardní aplikační úlohy a problémy		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	ÚČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a proměnná modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulaátor	Přirozená čísla – Dělitelnost - prvočísla, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti Celá čísla - čísla navzájem opačná, racionální čísla číselná osa , využívá v rovnicích		F, Z – teplota, stav vody
používá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, krácení a rozšiřování zlomků, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek		F, Tv
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procenta - procento, promile, základ, procentová část, počet procent		Z
Závislosti, vztahy a práce s daty - určuje vztah přímé a nebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou nebo grafem	Poměr – přímá a nepřímá úměrnost Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic		

- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů			
Geometrie v rovině a prostoru • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí rovinné útvary	Rovinné útvary – trojúhelník (střední příčky, těžnice, výšky), čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky (šestiúhelník, osmiúhelník)		
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	Shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků)		
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar	Osová a středová souměrnost		
• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť základních těles	Prostorové útvary – krychle, kvádr, kolmý hranol		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a proměnná - provádí operace v oboru celých čísel -umocňuje a odmocňuje užitím tabulek a kalkulátoru -užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - účelně využívá kalkulátor	Celá čísla – kladná, záporná, nula, číselná osa, čísla navzájem opačná, absolutní hodnota čísla, porovnávání a uspořádání, operace s celými čísly Mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina, mocnina s přirozeným mocnitelem, pravidla pro počítání s mocninami Pythagorova věta		
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	Lineární rovnice - kořen rovnice, počet řešení, slovní úlohy vedoucí na rovnice		
-určuje hodnotu číselného výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním, matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	Výrazy - číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny, vytýkání před závorku, užití vzorců		
Závislosti, vztahy a práce s daty řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat	Poměr – přímá a nepřímá úměrnost, měřítko mapy Statistika - četnost znaku, aritmetický průměr, příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, diagramy, grafy, tabulky		
Geometrie v rovině a v prostoru - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Množiny všech bodů dané vlastnosti – osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice Kruh, kružnice - vzájemná poloha kružnice a přímky a dvou kružnic, tětíva, tečna, číslo π, obvod a obsah kruhu Válec - síť válce, objem a povrch válce		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a proměnná matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Výrazy - číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny, užití vzorců, vytýkání lomený výraz		
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Rovnice - lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými		
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procenta – jednoduché úrokování, složené úrokování		
Závislosti, vztahy a práce s daty - určuje vztah přímé, a nebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Funkce - přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce		
Geometrie v rovině a prostoru užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků), goniometrické funkce		

• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (těleso), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítává objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť základních těles	Prostorové útvary - jehlan, rotační kužel, koule		
- načrtne a sestrojí obraz jednotlivých těles v rovině	Krychle, kvádr, jehlan		
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Slovní úlohy		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Logické a netradiční geometrické úlohy		

5.3. VZDĚLÁVACÍ OBLAST INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT

INFORMATIKA

5.3.1.

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovy informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

INFORMATIKA

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel: - vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě - vede k poznávání a využívání zkušeností s jiným SW - vede ke spolupráci s ostatními žáky - vede k využití nápovědy (help) u jednotlivých programů, literatury apod.
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení - učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více - v roli konzultanta – vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
Kompetence komunikativní	- učí žáky využívat vhodné technologie pro komunikaci na dálku – žáci odevzdávají některé práce prostřednictvím elektronické pošty - při komunikaci učí žáky dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
Kompetence sociální a personální	- při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, - při projektech je učí práci v týmu, rozdělení a naplánování si práce, hlídat si časový harmonogram apod. - žáky přizve k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních - při vzájemné komunikaci vede žáky k ohleduplnosti a taktu - učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
Kompetence občanské	- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...) - při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami
Kompetence pracovní	- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou - umožňuje žákům využít ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst

UČEBNÍ PLÁN

ročník	téma	hodiny	je třeba počítač
4.	Ovládání digitálního zařízení Práce ve sdíleném prostředí Úvod do kódování a šifrování dat a informací	12 11 10	A A
5.	Úvod do práce s daty Základy programování – příkazy, opakující se vzory Úvod do informačních systémů Základy programování – vlastní bloky, náhoda Úvod do modelování pomocí grafů a schémat Základy programování – postavy a události	4 6 3 7 7 6	A A A A
6.	Kódování a šifrování dat a informací Práce s daty Informační systémy Počítače	9 10 5 9	 A A
7.	Programování – opakování a vlastní bloky Modelování pomocí grafů a schémat Programování – podmínky, postavy a události	14 7 12	A A
8.	Programování – větvení, parametry a proměnné Hromadné zpracování dat	15 18	A A
9.	Programovací projekty Digitální technologie Závěrečné projekty	12 15 6	A A

TEMATICKÉ CELKY

1. stupeň

4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/)	
Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myší, tahání myší C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače

Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/)	
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně) B: kap. 6 B: kap. 7
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódování a šifrování textu Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Učivo Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Odkaz na učivo ve zdrojích Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly	
Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4 Modul 1 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy	Odkaz na učivo ve zdrojích Systémy kolem nás
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly	
Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Odkaz na učivo ve zdrojích Grafové modely Další grafové modely Řešení problémů pomocí modelů
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách	

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly	
Učivo Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1,2 Modul 3 Bádání 2 Modul 3 Bádání 3 Modul 3 Bádání 4 Modul 3 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

2. stupeň

6. ročník

Kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódy kolem nás Kódování znaků Šifrování Kódování barev Obrázky z čar Komprese a kontrola Binární čísla
Výukové metody a formy Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Učivo Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	Odkaz na učivo ve zdrojích Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data Řešíme problémy s daty
Výukové metody a formy Samostatná práce, diskuse	

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	Odkaz na učivo ve zdrojích Informační systémy
Výukové metody a formy Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy
Zdroje	
Učivo - Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	Odkaz na učivo ve zdrojích (tradiční téma)
Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, výklad	

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly	
Učivo Vytvoření programu Opakování Podprogramy	Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 1 Sestavení scénáře kap. 2 Opakování bloků kap. 3 Vlastní bloky
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	

Modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	Odkaz na učivo ve zdrojích Běžně užívané modely Ohodnocené grafy Orientované grafy Paralelní činnosti
Výukové metody a formy Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly	
Učivo Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 4 Opakování s podmínkou kap. 5 Myš a klávesnice kap. 6 Posílání zpráv
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	

8. ročník

Programování – větvení, parametry a proměnné

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)	
Učivo Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 7 Rozhodování kap. 8 Souřadnice kap. 9 Parametry kap. 10 Proměnné
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • připiše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat
Zdroje tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty A: Online příprava souborů dat http://simandl.asp2.cz/Online.aspx	
Učivo Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	Odkaz na učivo ve zdrojích (tradiční téma výuky) A: Geografické údaje o státech světa
Výukové metody a formy Samostatná práce, problémová výuka, projekt	

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně
Zdroje učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly	
Učivo Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky	Odkaz na učivo ve zdrojích projekt Souřadnice projekt Kulička projekt Nákupní seznam projekt Klavír

Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	projekt Světadíly projekt Ohňostrož projekt Interaktivní pohlednice projekt Ostrov pokladů projekt Hodiny projekt Bludiště projekt Variace na hru Piano tiles
Výukové metody a formy Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka	

Digitální technologie

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu

Zdroje	
Učivo Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	Odkaz na učivo ve zdrojích (tradiční téma – hardware a software) (tradiční téma – počítačové sítě) (tradiční téma – bezpečnost) (téma – digitální identita)
Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad	

Učivo

Hardware a software

- Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí
- Operační systémy: funkce, typy, typické využití
- Komprese a formáty souborů
- Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)

Sítě

- Typy, služby a význam počítačových sítí
- Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa
- Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud
- Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL
- Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)

Bezpečnost

- Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy
- Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat

Digitální identita

- Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat
- Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies

Odkaz na učivo ve zdrojích

(tradiční téma – hardware a software)

(tradiční téma – počítačové sítě)

(tradiční téma – bezpečnost)
(téma – digitální identita)

Výukové metody a formy

Diskuse, praktické činnosti, ukážky, myšlenkové mapy, výklad

Závěrečné projekty

Výukové metody a formy

Projektová výuka, samostatná/skupinová práce

Popis

Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů, ale může také zvolit projekt pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Alternativou může být také příprava na soutěž v robotice, programování. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.

5.4. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A JEHO SVĚT

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

PRVOUKA

VLASTIVĚDA

PŘÍRODOVĚDA

5.4.1.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Prvouka uvádí žáky do prostředí školy a řádu školního života, pomáhá jim překlenout náročné období, kterým je pro ně zahájení školní docházky. vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku podle vlastních potřeb i oprávněných nároků jiných.

Předmět předkládá žákům nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, děje a jevy, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Na tomto základě si vytvářejí základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě a společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života.

Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů. Pěstuje u nich základy uvědomování si vlastní individuality, vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem nich.

Předmět Prvouka je členěn podle obsahové příbuznosti do pěti tematických okruhů:

- místo, kde žijeme
- lidé kolem nás
- lidé a čas
- rozmanitost přírody
- člověk a jeho zdraví

Organizace výuky

Výuka předmětu je realizována dle tabulace učebního plánu, zpravidla v kmenových učebnách, dále podle možností je využívána počítačová učebna (učebna informatiky), jsou pořádány exkurze do botanických zahrad, zoologických zahrad, vycházky do okolí ZŠ, do okolí města...

Kompetence k učení	Učitel: - stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu - vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky k porovnávání odborných názorů a vlastních praktických zkušeností a k vyvozování praktických postupů v rámci svých možností - vede žáky k samostatnému pozorování praktických jevů, k jejich vyhodnocování a k vyhodnocování praktických závěrů
Kompetence komunikativní	- nabízí dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů - vede žáky k formulování vlastních názorů na problematiku - vede žáky k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích
Kompetence sociální a personální	- navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti - vytváří dostatek situací k poznání
Kompetence občanské	- nabízí dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností v různých situacích
Kompetence pracovní	- nabízí dostatek situací k propojení probírané problematiky s praktickými dovednostmi

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PRVOUKA - 1. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Místo, kde žijeme</u>			
- rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Jsem školák Cesta do školy	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve třídě)	M – pojmy před, za, mezi... Hv – zvuky Vv – značky Tv – hry, orientace v prostoru
<u>Lidé kolem nás</u>			
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Rodina: postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy		Vv – moje rodina
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Soužití lidí - mezilidské vztahy, pomoc nemocným		
	Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování		
<u>Lidé a čas</u>			
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, soužití a zvycích.	rok, měsíc, týden, den, denní činnosti, hodiny (půl, celá) zvyky a tradice v rodině		Pč Vv Hv
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o, rodině, soužití a zvycích	Advent, Vánoce, zvyky a tradice		Pč - můj pokoj, náš dům

Rozmanitost přírody			
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v jednotlivých ročních obdobích	živočichové, rostliny, lidská činnost, počasí (charakteristika počasí v jednotlivých ročních obdobích)		Hv Vv Pč Čj
- rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	živočichové - domácí, hospodářská, volně žijící		
Člověk a jeho zdraví			
- uplatňuje základní hygienické návyky, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s užitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Lidské tělo - základní stavba těla (vnější) Péče o zdraví - osobní hygiena, nemoc, drobné nemoci a poranění, denní pohybový režim Zdravá výživa - pitný režim a zdravá strava		Projekt – zdravá výživa (07) Projekt – zdravý životní styl vycházka
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Situace hromadného ohrožení		

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PRVOUKA - 2. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Místo, kde žijeme</u>			
- rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Škola - bezpečná cesta ze školy a do školy, okolí školy (cesta do školy a zpět, dopravní situace - autobusové spojení do okolních obcí), riziková místa a situace		
	Škola - prostředí školy, činnosti ve škole (moje škola a třída, bezpečné chování v různých prostředích)		
<u>Lidé kolem nás</u>			
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Rodina - zaměstnání Řemesla a další povolání		
<u>Lidé a čas</u>			
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Báje, mýty, pověsti (pověst o našem městě)		
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Orientace v čase a časový řád, určování času, kalendář, režim dne, roční období (roční doby, měsíce, dny, měření času, datum, hodina) tradice a zvyky		
<u>Rozmanitost přírody</u>			
- pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v jednotlivých ročních obdobích	Rostliny, houby, živočichové (proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, počasí - měření teploty, srážky, oblačnost, vítr)		
<u>Člověk a jeho zdraví</u>			
- uplatňuje elementární znalosti o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví rozezná nebezpečí různého charakteru, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	- nemoc, drobné úrazy a poranění - první pomoc bezpečné chování v rizikovém prostředí	OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena (hledání pomoci při potížích)	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PRVOUKA - 3. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Místo, kde žijeme</u>			
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo	Domov - orientace v místě bydliště (adresy, telefony - název obce, význačné budovy a objekty v obci, zajímavá místa, historie obce, historická a památná místa v obci, rozdíl mezi městem a vesnicí, životní prostředí.	VDO - občanská společnost a škola (spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci)	
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)			
	Naše vlast - místní region (oblast ČR), příslušnost k většímu územnímu celku (historická země, kraj), zajímavá a památná místa v regionu (Chodsko) - zeměpisná poloha ČR - státní symboly naší vlasti - pověsti a báje - významní rodáci Země v níž žijeme - orientace v krajině, určování světových stran podle přírodních úkazů, kompasů - poznávání okolí, turistika, chování v přírodě		
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Okolní krajina - lidské zásahy v krajině Vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu,		
<u>Lidé kolem nás</u>			
Lidé a čas pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Regionální památky - báje, mýty, pověsti (domov, vlast, rodný kraj)	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy)	
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí. Porovnává minulost a současnost.	Současnost a minulost v našem životě - průběh lidského života, státní svátky, významné dny		

<u>Rozmanitost přírody</u>			
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Ohleduplné chování k přírodě - ochrana rostlin a živočichů		
	Pravidelné pozorování proměn přírody - sledování života rostlin, reakce na teplo, světlo, vodu, pěstování některých rostlin		
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Živá příroda – rostliny - části těla kvetoucích rostlin - společné znaky rostlin - chráněné, léčivé a jedovaté rostliny Živá příroda – živočichové - společné znaky živočichů, jejich životní potřeby a projevy - stavba těla běžně známých Živá příroda – živočichové - savci - ptáci - ryby - plazi - obojživelníci - bezobratlí Přírodní společenství - les - louka - pole - rybník		
provádí jednoduché pokusy, u skupiny známých látek určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek. Měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek.		
	Voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, složení a proudění vzduchu, význam pro život		
	Nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a jejich význam		

Člověk a jeho zdraví			
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě, - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince, stavba lidského těla - nejdůležitější vnější a vnitřní ústrojí, orgány a jejich funkce, lidské smysly Péče o zdraví - první pomoc, ošetření drobných poranění, nácvik při zvládání první pomoci Osobní bezpečí, krizové situace- vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích(bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné znoužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví- čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		

5.4.2.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Vlastivěda navazuje na poznatky Prvouky, přináší žákům základní poznatky o významných hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Dále se žáci seznamují s některými významnými osobnostmi a důležitými událostmi z našeho regionu a státu.

Žáci se na základě poznávání života naší obce, společnosti, její historie a současnosti učí uvědomovat si význam a podstatu své osobnosti (i jiných lidí) jako součást naší společnosti v minulosti, přítomnosti i budoucnosti.

Předmět Vlastivěda je členěn do tří tematických okruhů:

- místo, kde žijeme
- lidé kolem nás
- lidé a čas

Organizace výuky

Výuka předmětu je realizována dle tabulace učebního plánu, zpravidla v kmenových učebnách, dále podle možností je využívána počítačová učebna (učebna informatiky), jsou pořádány návštěvy historických památek (zpravidla v rámci školních výletů), vycházky do okolí ZŠ, do okolí města...

Kompetence k učení	Učitel: - stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu - vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky k porovnávání odborných názorů a vlastních praktických zkušeností a k vyvozování praktických postupů v rámci svých možností - vede žáky k samostatnému pozorování praktických jevů, k jejich vyhodnocování a k vyhodnocování praktických závěrů
Kompetence komunikativní	- nabízí dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů - vede žáky k formulování vlastních názorů na problematiku - vede žáky k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích
Kompetence sociální a personální	- navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti - vytváří dostatek situací k poznání
Kompetence občanské	- nabízí dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností v různých situacích
Kompetence pracovní	- nabízí dostatek situací k propojení probírané problematiky s praktickými dovednostmi

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - VLASTIVĚDA - 4. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Místo, kde žijeme</u>			
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Domov - orientace v místě bydliště		
	Místní krajina - poloha, význam - obec, okres, region, kraj)		
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Obec - její části, poloha v krajině, mapa		
	Okolní krajina - zemský povrch a světové strany, působení lidí na krajinu		
- rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	Mapy obecně zeměpisné a tematické - čtení nejdůležitějších informací z mapy)		
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, kulturní památky Zaměřeno na Plzeňský kraj a typické prvky krajů ČR.		
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Naše vlast - státní zřízení a politický systém ČR, státní správa a samospráva, státní symboly		

<u>Lidé kolem nás</u> - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, ve městě	Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie Vztahy mezi členy rodiny a ve školním prostředí		
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, nesnášenlivost mezi lidmi		
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Soužití lidí - mezilidské vztahy Právo a spravedlnost - základní práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy		
- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek		
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města (obce)	Základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí (současný stav ŽP v ČR)		

<u>Lidé a čas</u> - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientace v čase a časový řád (čas, časová osa, století, tisíciletí) Dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet (nejstarší české dějiny)		
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Regionální tradice, zvláštnosti, lidová tvorba, památky		
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Regionální památky - péče o památky Současnost a minulost v našem životě		
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Báje, mýty, pověsti, rodný kraj - Domažlicko, Chodsko) Státní svátky a významné dny		

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - VLASTIVĚDA - 5. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Místo, kde žijeme</u>			
- vyhledává jednotlivé údaje o přírodních podmínkách Evropy a polokoulí	Evropa a svět, umístění Evropy v rámci kontinentů Sousední státy ČR	VMEGS- Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě)	
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Evropa a EU, státy sousedící s ČR	MKV – lidské vztahy (rozvíjení spolupráce s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní a sociální příslušnost)	
<u>Lidé kolem nás</u>			
<u>Lidé a čas</u> - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi jevy a mezi ději	Orientace v čase – sled událostí, letopočet (časová přímka – století)		
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Regionální památky a výstavy.		
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- současnost a minulost v našem životě - státní svátky a významné dny		

5.4.3.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Přírodověda se opírá o poznatky z různých přírodovědných oborů a vychází z poznatků žáka, které získal v předmětu Prvouka.

Svým pojetím je zaměřen na to, aby žáci získávali především takové vědomosti a dovednosti a rozvíjeli se takové schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a svět okolo něj. Dále pak, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, kde všechny hlavní děje jsou ve vzájemné rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat.

Předmět Přírodověda je členěn podle obsahové příbuznosti do dvou tematických okruhů:

- rozmanitost přírody
- člověk a jeho zdraví

Organizace výuky

Výuka předmětu je realizována dle tabulace učebního plánu, zpravidla v kmenových učebnách, dále podle možností je využívána počítačová učebna (učebna ICT), jsou pořádány exkurze do botanických zahrad, zoologických zahrad, vycházky do okolí ZŠ, do okolí města...

Kompetence k učení	Učitel: - stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu - vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky k porovnávání odborných názorů a vlastních praktických zkušeností a k vyvozování praktických postupů v rámci svých možností - vede žáky k samostatnému pozorování praktických jevů, k jejich vyhodnocování a k vyhodnocování praktických závěrů
Kompetence komunikativní	- nabízí dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů - vede žáky k formulování vlastních názorů na problematiku - vede žáky k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích
Kompetence sociální a personální	- navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti - vytváří dostatek situací k poznání
Kompetence občanské	- nabízí dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností v různých situacích
Kompetence pracovní	- nabízí dostatek situací k propojení probírané problematiky s praktickými dovednostmi

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PŘÍRODOVĚDA - 4. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Rozmanitost přírody</u>			
- objevuje a zajišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka			
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Přírodní společenstva - zahrada, pole, les, potok, rybník, rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy	ENV – ekosystémy(les a pole v našem prostředí)	
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Změny neživé přírody (roční období, délka dne)		
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Poznávání rostlin a hub v naší přírodě - výživa rostlin, rostlina kulturní, planá, bylina jednoletá, dvouletá, vytrvalá, stavba těla Rostliny, houby, živočichové znaky života (průběh a způsob života)		
	Dřeviny - keře, stromy jehličnaté a listnaté		
	Houby - základní stavba, výživa, jedlé, nejedlé, jedovaté		
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba ŽP, likvidace odpadů. Živelné pohromy a ekologické katastrofy		
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Praktické měření objemu, času, teploty, rozpouštění látek		
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi.		
<u>Člověk a jeho zdraví</u>			
vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající záměry pro své chování jako chodec a cyklista	bezpečné chování v silničním provozu , dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky),		

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PŘÍRODOVĚDA - 5. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Rozmanitost přírody</u>			
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období	Vesmír a Země - sluneční soustava, den, noc, roční období (Slunce a jeho planety, model Země, střídání ročních období)		
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí - podnebné pásy .	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody) ENV – základní podmínky života (voda)	
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	Porovnávání látek a měření veličin s praktickým určováním základních jednotek. Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi.		
<u>Člověk a jeho zdraví</u>			
- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Lidské tělo (stavba těla, základní funkce a potřeby,	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje vztahy k druhým lidem)	
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Lidské tělo (vývoj jedince)		
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Péče o zdraví, zdravá výživa, hygiena dne (denní režim, pracovní den žáka, pracovní prostředí, zdravá strava...)		
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Péče o zdraví, první pomoc (nemoc, úrazy, očkování)		

- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby, odmítání návykových látek	Návykové látky a zdraví		
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Osobní bezpečí (bezpečné chování v různých prostředích, šikana, týrání sexuální a jiné zneužívání)		
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Péče o zdraví, (drobné úrazy a poranění, první pomoc, tísňové volání)		
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality		

5.5. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SPOLEČNOST

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

DĚJEPIS

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

5.5.1.

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obor DĚJEPIS přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Dějepis seznamuje mladého člověka s historickým rozměrem současnosti, učí ho rozpoznávat dějinnou povahu reality, v níž žije. Odhaluje mu kořeny a také důsledky událostí, jevů, procesů, vzorců jednání, myšlenkových stereotypů či tradic, jak se projevují ve světě, v němž žije. Předmětem školního dějepisu je kultivace historického vědomí, tj. toho, jak je minulost včleněna do kulturního, sociálního i politického prostředí dneška a jak může působit v budoucnosti.

Dějepis učí předpokladům a základům vědeckého historického poznávání. Učí obecným i specifickým dovednostem potřebám k rozvinutí kompetence k učení. Nabízí mnoho možností k řešení problémů, přispívá ke kompetenci v jazykové komunikaci, stejně jako ke kompetenci v sociální a interpersonální komunikaci. Dějepis je institucionalizovanou formou vytváření, předávání a zachování historického vědomí.

Vyučovací předmět DĚJEPIS se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v učebnách s dataprojektorem a přístupem na internet. Jako pomůcky mohou sloužit učebnice, dějepisné mapy, dějepisné atlasy (1 ks do lavice) a prezentace připravené vyučujícím na interaktivní tabuli s možností projekce fotografií, dokumentů, video a audio ukázek. Po dokončení tematického celku probíhá procvičování a prověřování učiva. Žáci mohou samostatně zpracovávat referáty o významných osobnostech, popř. ve skupinách pracovat na prezentacích jednotlivých období.

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaným na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáky k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečností, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- osvojování práce s různorodými verbálními i neverbálními texty společenského a společenskovedního charakteru, vytváření schopnosti užívat je jako zdroj informací, spojování získaných informací s vlastními životními zkušenostmi a jejich využívání při řešení reálných životních situacích.
- získávání orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života, poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- formování úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům a rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení	Učitel - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů - užívá správnou terminologii - podporuje u žáků zájem o různé soutěže
Kompetence k řešení problémů	- zařazuje do výuky rozmanité aktivity (diskuse, výklad, netradiční úkoly, výukové programy...) - předkládá modelové situace, které dovedou žáka k závěru - zařazuje diskuse a vede žáky ke kritickému myšlení
Kompetence komunikativní	- zařazuje diskusní kroužky, besedy - předkládá žákům různé typy informací a vede je k diskusi nad nimi, k výstižné argumentaci - nabízí žákům využívání informačních a komunikačních prostředků
Kompetence sociální a personální	- zařazuje práci ve skupinkách a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování žáky - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá - podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
Kompetence občanské	- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví - motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
Kompetence pracovní	- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku - požaduje dodržování dohodnuté kvality práce - vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

ČLOVĚKA A SPOLEČNOST - DĚJEPIS - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - vyjmenuje, kde může získat informace o minulosti, zná instituce, kde se tyto zdroje shromažďují - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Člověk v dějinách - význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny (hmotné a písemné)		
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, popíše jejich kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů	Počátky lidské společnosti - pravěk - člověk a společnost v pravěku - doba kamenná - doba kovů		
- vysvětlí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Nejstarší civilizace - starověk - nejstarší starověké civilizace - Mezopotámie, Egypt charakteristické rysy oblasti, náboženské představy - počátek kultury a písma		Z - orientace na mapě
- charakterizuje přínos antické civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvede osobnosti řecké vědy a kultury - vyjmenuje některé nejznámější památky, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Starověk - Řecko - nejvýznamnější městské státy - přínos antické kultury a vzdělanosti	VDO – Principy demokracie jako formy vlády - demokracie, tyranie	Vv - řecké umění (architektura - sloupy) Čj - literatura - řecké báje, eposy
- objasní význam křesťanství - vysvětlí podstatu antické demokracie - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Starověk - Řím - království, republika, císařství - počátky křesťanství		Vv - římské umění Čj - římské báje, mluvní cvičení, řečnictví Řecký den

ČLOVĚKA A SPOLEČNOST - DĚJEPIS - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- popíše změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - charakterizuje vývoj Velkomoravské říše a českého státu a vysvětlí jejich postavení v evropských souvislostech - objasní úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Křesťanství a středověká Evropa - formování prvních státních celků v Evropě - Velká Morava a počátky českého státu - křížové výpravy, husitství - románská a gotická kultura	MKV – kulturní diferenciacce	Vv - románský sloh (architektura, památky) Čj - první písemná památka na našem území, kroniky, pověsti VkO - národ, vlast, patroni naší země
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst, zakládání vesnic - český stát za vlády Přemyslovců, Lucemburků - vybrané osobnosti	MKV – lidské vztahy - předsudky a tolerance, náboženské války	Čj - kroniky, změny v českém pravopisu (J. Hus) Vv - gotické umění - architektura, památky Hv - husitské písně, chorály
- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - objasní předpoklady a příčiny zámořských objevů, popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí	Objevy a dobývání - raný novověk - zámořské objevy - renesance a humanismus - reformace	MKV – lidské vztahy - předsudky a tolerance - náboženské války	Vv - renesance (architektura, malířství, sochařství) Hv - renesanční hudba
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení v habsburské monarchii	Počátky nové doby - české země po nástupu Habsburků		VkO - typy států Vv - barokní kultura (architektura, malířství, sochařství) Hv - barokní hudba

ČLOVĚKA A SPOLEČNOST - DĚJEPIS - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- objasní příčiny a důsledky třicetileté války - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	- český stát a velmoci v 15. - 17. století (třicetiletá válka...) - barokní kultura - Modernizace společnosti - osvícenství - vznik USA - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II.		
- objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - porovná fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - vysvětlí rozdílné tempo vývoje v jednotlivých částech Evropy a světa, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- Velká francouzská revoluce a napoleonské období - industrializace, modernizace společnosti - revoluce 19. st. - řešení politických, sociálních a národnostních problémů, utváření novodobého českého národa - imperialismus a kolonialismus, konflikty mezi velmocemi - občanská válka v USA	ENV - průmyslová revoluce, industrializace, modernizace společnosti a dopad na ŽP	- Čj - literatura - národní obrození, romantismus - Vv - klasicismus - Hv - romantismus, klasicismus - VkO - politické proudy
- na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách	- Moderní doba - první světová válka, její politické, sociální a kulturní důsledky - vznik Československa, jeho vývoj a problémy		

ČLOVĚKA A SPOLEČNOST - DĚJEPIS - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, objasní příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence pro Československo a svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Moderní doba - mezi dvěma válkami, 2. sv. válka - mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech - totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro Československo a svět - 2. sv. válka, holocaust, situace v našich zemích, důsledky války	MKV – multikulturalita - postavení národnostní menšin v ČSR - rasismus, antisemitismus	VkO - projevy rasismu, nacismu ... Čj - meziválečná literatura, literatura v době ohrožení
- charakterizuje poválečný vývoj v Československu - objasní příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa, uvědomuje si existenci terorismu	Rozdělený a integrující se svět - Evropa a svět po roce 1945 - vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - vnitřní situace v zemích východního bloku - na vybraných příkladech srovnání se západními zeměmi - postavení Československa a jeho začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, politické, hospodářské a ideologické soupeření - problémy současnosti	MV – vnímání mediálních sdělení, vliv sdělovacích prostředků	Čj - literatura 2.pol. 20. st.

5.5.2.

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět výchova k občanství vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a pomáhá žákům seznámit se s obsahem role občana demokratické společnosti, a to prostřednictvím orientace v sociální realitě. Pomáhá žákům chápat svět v jeho rozmanitosti. Žáci začínají sebepoznáním v rodině, uvědomí si svá práva, hodnotu své vlastní osobnosti, odhalují organizaci státu a mezinárodních institucí.

Vyučovací předmět se zaměřuje na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí soudržnost k evropskému kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Důležitou součástí předmětu je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, výchova k rovnosti pohlaví, k úctě a ochraně člověka, občana, ale i uměleckých a kulturních hodnot. Předmět přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích a při mimořádných událostech. Rozvíjí orientaci ve světě financí.

Vyučovací předmět rozvíjí schopnost kritického, analytického a dialektického myšlení, praktického využití získaných poznatků, schopnost argumentace i úspěšného vedení dialogu, diskuze. Cílem je uvědomění si vlastní identity a neopakovatelnosti a formování vědomí odpovědnosti za vlastní život.

Časové vymezení předmětu

6. – 8. ročník

1 vyučovací hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v kmenových třídách, v prostoru podkroví, učebně informatiky a v případě potřeby i na veřejných místech mimo školu. Ve vyučovací hodině je využito frontální vyučování, výklad, diskuze, besedy, práce s textem, skupinové vyučování, samostatné práce, referáty, soutěže, testy, hry a projekty spojené s prezentací a obhajobou. Ve spolupráci se společností

Člověk v tísní jsou žákům promítány tematicky zaměřené dokumentární filmy spojené s následnou besedou.

Průřezová témata

OSV (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj)

VDO (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie)

EGS (Evropa a svět, jsme Evropané)

MKV (kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)

ENV (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)

MDV (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu, vliv médií na společnost)

Výchovné a vzdělávací strategie

Občanská výchova směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáky k:

- využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, k propojení získaných poznatků do širších celků, k nalézání souvislostí
- hodnocení a třídění získaných poznatků, vyvozování závěrů
- tvořivému přístupu k řešení problému
- vyhledávání informací a k práci s nimi
- kritickému myšlení a schopnosti hájit svá rozhodnutí
- jasnému a kultivovanému formování a vyjadřování myšlenek
- naslouchání promluvám druhých lidí a vhodné reakci na ně
- spolupráci v týmu, vzájemnému naslouchání si a pomoci
- upevňování dobrých mezilidských vztahů
- umění hodnotit svoji práci i práci ostatních
- znalosti legislativy a obecných morálních zákonů a jejich dodržování
- respektování názorů ostatních
- formování volných a charakterových rysů
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence k učení	Učitel - zadává úkoly, při kterých musí žáci čerpat z různých informačních zdrojů, a tak rozvíjí schopnost žáků pracovat s různými druhy informací a ty pak využít při tvorbě referátů, projektů atd. - podporuje u žáků zájem o objevování, hledání a používání různých informací a práci s nimi - zadává úkoly, které umožňují volbu různých postupů
Kompetence k řešení problému	- vede žáky ke kritickému myšlení - klade otevřené otázky - zadává témata pro skupinovou práci, vede žáky k nalezení informací jejich kritickému posouzení, zorientování se a ke schopnosti vyřešit objevené problémy - učí žáky ptát se po příčinách problému - volí rozmanité aktivity, diskuze, netradiční úkoly, aplikuje herní formy
Kompetence komunikativní	- se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu - podněcuje žáky k argumentaci - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky – diskuze, besedy - nabízí žákům využívání informačních a komunikačních prostředků
Kompetence sociální a personální	- pracuje s žáky ve skupinách , vede je ke spolupráci, k vytvoření jasných pravidel a jejich respektování - vede žáky k respektování názoru druhého a o podělení se o výsledky své práce - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, podněcuje jejich sebedůvěru - podněcuje žáky, aby na základě jasných kritérií sami hodnotili svoji práci - podporuje vytvoření příjemné atmosféry při práci a vzájemnou toleranci

Kompetence občanské	- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - vede žáky k zodpovědnému přístupu při plnění zadaných úkolů - podněcuje v žácích zájem o aktuální dění v zemi i ve světě v kontextu s Evropou - vybírá témata adekvátní věku žáků - učí žáky obhajovat své právo na názor, ale respektovat názory druhých - ukazuje žákům, kam vedlo porušování práv v minulosti, ale i v současnosti - ukazuje žákům rozlišné kulturní i duchovní hodnoty a tradice - motivuje u žáků zájem o odlišné kultury
Kompetence pracovní	- pomáhá žákům podle potřeby při cestě ke správnému řešení a dodává jim sebedůvěru - učí žáky správnému používání techniky a vybavení - vede žáky důslednou kontrolou a osobním příkladem k zodpovědnosti a získávání dobrých pracovních návyků - požaduje dodržování dohodnuté kvality práce - rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním včasného a důsledného plnění úkolů - vede žáky k využívání získaných dovedností v běžné praxi

ČLOVĚK A SPOLEČNOST - VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpoznává netolerantní, rasistické a xenofobní a extremistické projevy v chování lidí, zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	Lidská setkání		
	Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen	MKV – Kulturní diferenciacie - respektování odlišností různých etnik (Člověk v tísní)	
	Vztahy mezi lidmi Osobní a neosobní vztahy, konflikty v mezilidských vztazích		VkZ 6.r.
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi.	Majetek Formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana. Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví rozpočet rodiny		Dokumentární film ve výuce – ve spolupráci se sdružením Člověk v tísní

Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	Naše obec, region, kraj Důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	VDO – Formy participace občana v pol. životě – obec, region (projekt)	Projekt v rámci předmětu – naše město, region (práce ve skupinách) Beseda – odpady
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Naše vlast Pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní svátky, významné dny	MV – Kritické čtení a vnímání med. sdělení - rozlišování bulvárních prvků od informativních a společensky významných (aktuality) OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena – zvládání stresových situací, uvolnění, relaxace - sociální rozvoj – poznávání lidí	Z Čj – pověsti

ČLOVĚK A SPOLEČNOST - VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák Zhodnotí nabídku kulturní institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady.	Kulturní život Rozmanitost kulturních projevů, kulturních hodnot, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia	MV – Interpretace vztahu med. sdělení a reality – Život mezi lidmi – faktický a fiktivní obsah (Český sen) -vliv médií na každodenní život MKV – Etnický původ – rovnocennost etnických skupin a kultur, rasová nesnášenlivost	Divadlo Kino
	Majetek, vlastnictví Formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana		
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky. Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí.	Naše vlast Státní symboly, pojem vlasti a vlastenectví Právní základy státu Státní občanství, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu Státní správa a samospráva Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Znaky státu, typy a formy státu Principy demokracie Politický pluralismus, sociální dialog, význam a formy voleb do zastupitelstev	VDO – Principy dem. jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie MV – Fungování a vliv médií ve společnosti – Život mezi lidmi – vliv médií na každodenní život (Český sen), předvolební kampaň - vnímání mediálních sdělení VDO – formy participace občanů v politickém životě – volby, začlenění do veřejného života	Hv - hymna Projekt v rámci předmětu – Ostrov (skupinová práce – zásady přežití na ostrově, pravidla, řád, zákony)

Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané .	Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu Právní řád ČR Význam a funkce právního řádu Protiprávní jednání Druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví Právo v každodenním životě, základní práva spotřebitele, styk s úřady rozpočet státu, význam daní	MKV – Lidské vztahy – rodinné a vrstevnické vztahy	
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.	Zásady lidského soužití Svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činnosti, výhody spolupráce lidí, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti Morálka a mravnost	OSV – mezilidské vztahy – dobré vztahy, empatie, skupiny (hry) - komunikace – asertivní komunikace, verbální i neverbální, komunikační dovednosti	

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnost, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Podobnost a odlišnost lidí Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál		
	Vnitřní svět člověka Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí		
	Osobní rozvoj Životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji		
Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. Uplatňuje vhodné způsoby chování a	Lidská práva Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	VDO – Občan, občanská společnost a stát – právo, spravedlnost, Listina základních práv a svobod (projekt)	

komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.	Vztahy mezi lidmi Osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	MV – vnímání mediálních sdělení	
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství, provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.	Orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů, význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající		
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	trh práce - druhy pracovních činností, kvalifikační požadavky, zdravotní a osobnostní požadavky, rovnost příležitostí; zaměstnání – pracovní příležitosti regionu	OSV - sebepoznání a sebepojetí	zařazeno také v TH ve spolupráci s výchovnou poradkyní
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	možnosti vzdělávání – náplň studijních a učebních oborů, přijímací řízení Informační a poradenské středisko na ÚP		zařazeno také v TH ve spolupráci s výchovnou poradkyní
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.	Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti, výroba, obchod, služby, jejich funkce a návaznost Principy tržního hospodářství Nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání		M, Inf.

5.6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A PŘÍRODA

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

FYZIKA

CHEMIE

PŘÍRODOPIS

ZEMĚPIS

5.6.1.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logické uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřítel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderná reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomová teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel - vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací - vyžaduje používání odborné terminologie - vede k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací - vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty
Kompetence k řešení problémů	- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalézání problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat
Kompetence komunikativní	- zadává skupinovou práci, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi - vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
Kompetence sociální a personální	- vede žáky ke spolupráci při řešení problému využíváním skupinového a inkluzivního vyučování - navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu odpovědnosti - vede žáky k ochotě pomoci
Kompetence občanské	- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů - podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)
Kompetence pracovní	- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa.	Látky a tělesa Měřené veličiny-délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas		
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí. Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty. Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	Skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou, difúze		

ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.	Pohyb těles. Síly Pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý		
Změří velikost působící síly.	Gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa		
Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	Tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí. Třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů		
Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.	Newtonovy zákony		Informativní seznámení s problematikou
Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů.	Rovnováha na páce a pevné kladce		
Žák využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách při řešení konkrétních praktických problémů.	Mechanické vlastnosti tekutin Pascalův zákon - hydraulická zařízení. Hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře		
Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.	Archimédův zákon - vztlaková síla, potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách		Informativní seznámení s problematikou

ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem.	Energie Formy energie - pohybová a polohová energie, vnitřní energie, elektrická energie a výkon, Přeměny skupenství - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, vypařování a kapalnění, hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny		Informativní seznámení s problematikou
Žák rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	Zvukové děje Vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, Odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku, výška zvukového tónu		
Žák sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	Elektromagnetické a světelné děje Elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač		
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla, elektrický náboj, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními. Vlastnosti světla - zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění		

ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Elektromagnetické a světelné děje Elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla, elektrický náboj, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor, střídavý proud, stejnosměrný elektromotor, transformátor, vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech, polovodičích, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními.		
Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.			
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh.	Vlastnosti světla - zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění Slunce a Měsíce, zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně), zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně), rozklad bílého světla hranolem		
Žák využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu	Jaderná energie Jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením	ENV – základní podmínky života – přírodní zdroje energetické	
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. Žák objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Vesmír Sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze Hvězdy – jejich složení		

5.6.2.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět chemie se vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučování probíhá v odborné pracovně zeměpisu fyziky a chemie. Třída je propojena s kabinetem.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi, upozorňuje na nebezpečné chemické látky a přípravky

Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s demonstračními pokusy
- Práce ve skupinách je značně omezena prostorem i vybavením učebny. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny a laboratorní řád je jejím nedílným vybavením a dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty:

Člověk a příroda:

zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, rozmístění rafinérií a chemického průmyslu a stav životního prostředí

přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví

fyzika – vlastnosti látek

matematika – práce s tabulkami a chemické výpočty

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince.

Kompetence k učení	Učitel: - vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu a hledání souvislostí mezi jevy, jejich vysvětlení - vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek - dává žákům možnost formulovat závěry na základě pozorování a pokusu
Kompetence k řešení problému	- předkládá problémové situace související s učivem chemie - dává žákům možnost volit různé způsoby řešení - možnost obhajovat svá rozhodnutí - vede k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení - vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty - klade důraz na aplikaci poznatků v praxi
Kompetence komunikativní	- vede žáky ke správnému používání chemických symbolů a značek - podněcuje argumentaci žáků - zadává úkoly, při kterých žáci navzájem komunikují
Kompetence sociální a personální	- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat - podněcuje žáky ke smysluplné diskusi - vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory druhých
Kompetence občanské	- společně se žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny laboratorní řád - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí - vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)
Kompetence pracovní	- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení - vyžaduje dodržování vymezených pravidel (povinností z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví ostatních) - zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

ČLOVĚKA A PŘÍRODA - CHEMIE - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí Aplikuje znalosti o principech hašení požáru na řešení modelových situací z praxe Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek Rozlišuje směsi a chemické látky Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	Vlastnosti látek		
	Nebezpečné látky a přípravky - piktogramy a jejich význam Zásady bezpečné práce s chemickými látkami		
	Hasící přístroje Hořlaviny		
	Mimořádné události		
	Směsi		
	- různorodé a stejnorodé roztoky		
	Hmotnostní zlomek		
	Vliv teploty a míchání		

Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uveďte příklady oddělování složek směsí v praxi	Filtrace a usazování		
Rozliší různé druhy vody a uveďte příklady jejich výskytu a použití			
Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Voda Vzduch		
Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech			
Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	Stavba atomu		
Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Chemický prvek, sloučenina, molekula		
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Periodická soustava prvků		
Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	Klasifikace chemických reakcí		

Aplikuje poznatky a faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Zákon zachování hmotnosti Faktory - teplota - katalýza Oxidy, kyseliny, hydroxidy, halogenidy sulfidy - vysoká pec Kyselost a zásaditost Neutralizace		
---	---	--	--

ČLOVĚKA A PŘÍRODA - CHEMIE - 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Soli kyslíkatých kyselin Akumulátor	ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Uhlovodíky - příklady významných zástupců		
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Deriváty uhlovodíků - příklady významných zástupců		
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Paliva - ropa - uhlí - zemní plyn - alternativní paliva		
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie		
Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích a sacharidech	Přírodní látky - bílkoviny - tuky - sacharidy		

Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	- vitamíny		
Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	Fotosyntéza - výchozí chem. látky - produkty		
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Plasty a syntetická vlákna Hnojiva a pesticidy Konzervace potravin Recyklace surovin		

5.6.3.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Přírodopis je koncipován jako předmět, který má žáky především motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů.

Výklad je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů (skupin organismů), jejich nároků na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi. Taxonomie je redukována, výklad postupuje od konkrétních, dětem více či méně známých informací o jednotlivých druzích, k obecným fyziologickým a ekologickým informacím.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.. Vzdělávací oblast významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Předmět Přírodopis zahrnuje celý obsah vzdělávacího oboru Přírodopis (vzdělávací oblast Člověk a příroda) a tématický okruh Neživá příroda (vzdělávací obor Zeměpis). Dále zahrnuje tématické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova v RVP ZV: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí.

Zároveň naplňuje výstupy RVP ZV tématických okruhů Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Změny v životě člověka a jejich reflexe a Hodnota a podpora zdraví ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Přírodopis se vyučuje od 6. ročníku do konce 9. ročníku. Týdenní hodinová dotace v 6. – 7. ročníku jsou 2 hod, v 8. roč jsou 3 hod s realizací vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a v 9. roč. je 1 hod týdně.

Hodiny přírodopisu probíhají ve specializované učebně přírodopisu, která je vybavena televizorem a videem. Pro praktické cvičení jsou k dispozici monokulární mikroskopy a lupy. Realizace výstupů tématického okruhu Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce probíhá v rámci hodin přírodopisu v učebně.

Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, video, nástěnné mapy), který je doplněn tématickými diskusemi, referáty žáků, příležitostnými exkurzemi a dlouhodobými projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel: - zadává samostatnou práci - referáty, problémové úlohy, doporučuje další studijní zdroje (populárně naučnou literaturu, časopisy, internet...) a tím nutí žáky k samostatnosti a aktivitě při učení - kriticky hodnotí věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů - při hodinách Př systematicky kontroluje a objektivně hodnotí práci žáků - vlastním zaujetím pro studium přírody pomáhá vytvářet vztah žáků k vědě a poznávání
Kompetence k řešení problému	- svými výkony v hodinách Př vybaví žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání „problému“ a jeho řešení - zadává žákům problémové úlohy a metodicky dohlíží na jejich řešení - při řešení problému umožňuje žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení - potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi.
Kompetence komunikativní	- otevřeně komunikuje s žáky o problémech a biologických souvislostech - vyjadřuje se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně, totéž vyžaduje i od žáků - zadává úlohy, při jejichž řešení musí žáci kombinovat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet)
Kompetence sociální a personální	- zadává žákům skupinovou práci a dohlíží, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení) - veřejně kritizuje a potírá jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy - skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjí schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe
Kompetence občanské	- je svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem - důrazně dohlíží na slušné a ohleduplné chování žáků nejenom ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude

Kompetence pracovní	- v rámci laboratorních cvičení učitel umožní žákům pracovat s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů - důsledně kontroluje dodržování pracovních povinností - zadává žákům také dlouhodobější úkoly a tím je připravuje na soustavnou práci
------------------------	---

ČLOVĚK A PŘÍRODA – PŘÍRODOPIŠ – 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Rozliší základní projevy a podmínky života na Zemi	Vznik života na Zemi Život na Zemi - projevy a podmínky života - rozmanitost přírody, vztahy mezi organismy	ENV- základní podmínky života	Z – přírodní obraz Země Z – Země jako vesmírné těleso
Dodrží základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Zkoumání přírody - pozorování lupou a mikroskopem		
Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin a živočichů, objasní funkci jednotlivých organel	Základní struktury života - buňka rostlinná, živočišná		
Popíše základní rozdíly mezi organismy jedno a mnohobuněčnými Vysvětlí význam a zásady třídění organismů	- organismy jedno a mnohobuněčné Soustava organismů		
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka	Viry Bakterie Sinice		
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	Houby		VkZ – ochrana před přenosnými chorobami
Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku	Lišejníky Řasy		
Porovná vnější a vnitřní stavbu skupin živočichů, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Přehled organismů - Prvoci a bezobratlí		

Určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin			
Uvede příklady výskytu organismů v různém prostředí a vztahy mezi nimi Rozlišuje příklady ekosystémů, objasní na zákl. příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Organismy a prostředí- Společenstvo organismů., ekosystém		
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Ochrana přírody		

ČLOVĚK A PŘÍRODA – PŘÍRODOPIS – 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Porovnává vnější a vnitřní stavbu skupin živočichů, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů	Vývoj, vývin a systém živočichů – - strunatci, - obratlovci – mihule, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci		Z – rozšíření živočichů, využití světového oceánu
Vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin	Fyziologie rostlin - fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování, producenti v přírodě		
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky, přes pletiva k orgánům Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkce a vztahů v rostlině jako celku	Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších a nižších rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno, výtrus)		
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Systém rostlin - poznávání, zařazování zástupců mechorostů, kapradinorostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných, dvouděložných)		
Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Rostliny a prostředí Chráněné rostliny	ENV — ekosystémy (herbář)	

Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Společenstva - les, vody a mokřady, louky, pastviny, pole a sídelní aglomerace		
Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti při poznávání přírody	Praktické metody poznávání přírody		

ČLOVĚK A PŘÍRODA – PŘÍRODOPIS – 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Vývoj a přizpůsobení savců prostředí		
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané druhy živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Vnitřní a vnější stavba těla savců		
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	Rozšíření živočichů v hlavních biomech světa	ENV – ekosystémy – savci v krajinách	
Zná problematiku ohrožení a ochrany savců Odvodí na základě pozorování zákl. projevy chování živoč. v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí	Význam, ochrana živočichů a projevy chování živočichů		
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Fylogeneze člověka		D – vývoj člověka
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Anatomie a fyziologie člověka - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgánů, orgánových soustav, - vyšší nervová činnost - hygiena a duševní činnost		
Objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří	Ontogeneze člověka - rozmnožování - nitroděložní vývoj - vývin jedince		

Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů Vysvětlí podstatu pohlavní a nepohlavní rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Dědičnost a proměnlivost organismů. - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	ENV – vztah člověka k prostředí, prostředí a zdraví	
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	Poškození lidského organismu - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí - závažná poranění a život ohrožující stavy Významní biologové a jejich objevy Mimořádné události		
Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla			
Uplatňuje zásady prevence nemocí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí. Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví; a osobní bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.			D – významní vědci a jejich objevy

ČLOVĚK A PŘÍRODA – PŘÍRODOPIS – 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Vznik a stavba Země		Z – stavba Země
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Nerosty a horniny - krystalografie - vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam - určování		Z – těžba hornin a nerostů M – prvky souměrnosti
Určuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin	Vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky		Z – sopečná činnost, zemětřesení
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků Popíše význam paleontologie	Geologická období Země - starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory - paleontologie		Z – geologická stavba ČR
Dokáže popsat geologickou stavbu ČR	Geologický vývoj a stavba ČR		
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Sféry Země Atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra		
Dokáže uvést příklady a vyzvednout rozdíly mezi přirozenými a člověkem vyvolanými změnami v přírodě Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Přirozené změny v přírodě		
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na ŽP	Změny v přírodě vyvolané člověkem Vztah příroda a společnost	ENV – vztah člověka k prostředí (ekologické problémy)	
Objasní pojem ekologické katastrofy	Ekologické katastrofy		

5.6.4.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně. Zeměpis se vyučuje v odborné učebně spolu s chemií. Řád učebny je nedílným vybavením, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Součástí hodnocení je orientace žáka na mapě, práce s mapou a atlasem, práce s tabulkami a pracovními sešity, samostatné tematické domácí práce a orientace v aktuálních událostech.

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie – znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry...
- fyzika – sluneční soustava, vesmír...
- přírodopis – rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - vyhledávání, shromažďování a porovnávání informací - používání odborné terminologie - nalézání souvislostí mezi získanými poznatky - využívání vlastních zkušeností
Kompetence k řešení problému	- využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům - argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajobě svých výroků - odpovědím na otevřené otázky - práci s chybou
Kompetence komunikativní	- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
Kompetence sociální	- využívání skupinového vyučování - vytváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání - ochotě pomoci a pomoc požádat - občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku
Kompetence občanské	- dodržování pravidel slušného chování - pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje - tomu, aby brali ohled na druhé - vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí
Kompetence pracovní	- dodržování pravidel bezpečného chování v terénu - vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

ČLOVĚK A PŘÍRODA - ZEMĚPIS - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- přiměřeně používá základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře - umí pracovat s globusem, buzolou, různými druhy map a plánů - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazení a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Globus a mapa <u>Praktický zeměpis</u> - komunikační, geografický a kartografický jazyk Geografická kartografie a topografie		
- hodnotí postavení Země ve vesmíru, srovnává ji s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních případech tvar planety Země - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - porovnává různé krajiny jako součást krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	Země jako vesmírné těleso Krajinná sféra Přírodní sféry na Zemi Přírodní oblastmi na regionální úrovni Krajina	ENV – ekosystémy (typy krajiny)	Př - vznik a vývoj Země Př – litosféra (stavba Země)

- lokalizuje na mapách hlavní politické a sociální problémy v jednotlivých krajinách a vysvětluje jejich příčiny - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohy, rozlohu, přírodní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a států.	Světadíly - obecně, oceány Makroregiony – Afriky (přírodní, politická, hospodářská, demografická charakteristika)	VMEGS – Africké listy (Evropa a svět nás zajímá)	Př – endemie regionů (fauna, flóra) Př – nemoci regionů (malárie, HIV...)
--	---	---	---

ČLOVĚK A PŘÍRODA - ZEMĚPIS - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, jádra a periferní zóny - lokalizuje na mapách hlavní politické a sociální problémy v jednotlivých krajinách a vysvětluje jejich příčiny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a vybraných států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich	Makroregiony – Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie (přírodní, politická, hospodářská, demokratická charakteristika), jejich vybrané oblasti		Př – endemiti regionů (fauna, flóra) M – celá čísla, racionální čísla, procenta (grafy, tabulky)

ČLOVĚK A PŘÍRODA - ZEMĚPIS - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti, potenciál a bariéry, makroregiony a vybrané státy - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly a co je jejich příčinou - popisuje a hodnotí vlivy člověka na přírodu a zdraví člověka	Evropa, makroregiony (Středomoří, Balkán, východní Evropa, Skandinávie, střední a západní Evropa)	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice) - objevujeme svět – st. evropské symboly - Evropa a my - EU a ČR (geografické hledisko)	
- popíše začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích.	Evropská integrace Podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR Mezinárodní spolupráce Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)	VMEGS – Jsme Evropané – EU a ČR (pol. hledisko)	
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje ČR v evropském a světovém kontextu	ČR		

ČLOVĚK A PŘÍRODA - ZEMĚPIS - 9. ROČNÍK

[illegible]

a dynamiku, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí vliv přírodních podmínek na lidská sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy	Lidé na Zemi, lesy a voda jako přírodní zdroje, zemědělství - obživa lidí, cestovní ruch, průmysl a doprava, rozvojové a vyspělé země Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy Světové hospodářství Politická bezpečnostní a hospodářská seskupení států, hlavní světová konfliktní ohniska, geopolitické procesy		
Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu. Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.	Globalizace Projevy, klady, zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	MV – vnímání mediálních sdělení	

5.7. VZDĚLÁVACÍ OBLAST UMĚNÍ A KULTURA

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

HUDEBNÍ VÝCHOVA
VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.7.1.

UMĚNÍ A KULTURA

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova. Hudební výchova zpracovává vzdělávací oblast hudební výchovy. Hudební výchova na ZŠ směřuje k rozvoji žákovy hudebnosti a k vytvoření kladného vztahu k hudbě. Žák se učí vnímat hudbu jako důležitou součást života jedince i celé společnosti prostřednictvím aktivit vokálních (práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu), instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových. Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k získávání orientace v širokém množství hudebních stylů a žánrů minulosti i současnosti a k pochopení odlišné hudební kultury různých národů a národností.

Časové vymezení předmětu je jedna hodina týdně ve všech ročnících. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v odborné učebně hudební výchovy s využitím audiovizuální techniky. Podle charakteru učiva jsou užívány tyto formy a metody práce: skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení	Učitel - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací. - vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi, k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů - umožňuje každému žákovi zažít úspěch - stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
Kompetence k řešení problémů	- sleduje při hodině pokrok všech žáků - vede žáky k vzájemnému naslouchání - předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů - vede žáky ke správným způsobům řešení problémů - pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
Kompetence komunikativní	- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat - vede žáky k vyjadřování vlastního názoru a jeho obhájení, k toleranci názoru druhých
Kompetence sociální a personální	- vede žáky k vzájemnému naslouchání a k tomu, aby brali ohled na druhé - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - umožňuje každému žákovi zažít úspěch

	- vede žáky k efektivní spolupráci a k chápání odlišných kvalit svých spolužáků, k respektování pravidel při týmové práci
Kompetence občanské	- vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl - umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků - vede žáky k respektování názorů druhých, k tomu, aby chránili a oceňovali naše kulturní tradice a aktivně se zapojovali do kulturního dění
Kompetence pracovní	- sleduje při hodině pokrok všech žáků - vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů, k užívání různých nástrojů a vybavení - vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

UMĚNÍ A KULTURA – HUDEBNÍ VÝCHOVA - 1. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas) - správné dýchání a držení těla, hlasová a dechová cvičení - význam not - tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný - rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny		ČJ,M Prv – zima Čj – říkanky, dechová cvičení Vv
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře,) - rytimizace, hudební hry(ozvěna) - dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - zná klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek,		Vv – zimní okna, mráz Čj – melodie vět Tv – tanečky, pochod

Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	vybrané vánoční koledy (viz hudební nástroje) podle zvuku varhanní hudba pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu		
--	--	--	--

Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Provádí hudebně pohybovou činnost Držení těla (chůze, jednoduché taneční hry, pochod) Poslechové činnosti - kvality tónů - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)		Projekt Chodsko (08) Projekt Žakovský ples (08) Vv – výtvarné vyjádření hudby
--	---	--	---

Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální , instrumentální a vokálně instrumentální	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) Poslechové činnosti - hudební výrazové prostředky, hudební prvky, (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka...)		Čj – říkadla Vv - rytmus
Nabídka poslechových skladeb: Hymna ČR ukolébavky, vánoční koledy a písně A. Vivaldi: Čtvero ročních období O hluchém bubnu Jak se kontrabas zamiloval Nabídka pro nácvik písní: vánoční koledy – Štěstí,zdraví, Já malý přicházím aj. - Dělání, Káča našla ptáče, Když jsem já sloužil apod.. Nabídka pro zpěv z tancem: Marjánko, Marjánko, Na tý louce zelený, Indiánské rytmy			

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 2. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu) - kánon		Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Čj – říkadla Vv - ilustrace Vv – Vánoce
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) - rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - umí vytleskat rytmus podle říkadel a písni - pojmy notová osnova, noty, houslový klíč, pomlky, takty - doprovod na jednoduché hudební nástroje - vybrané vánoční koledy		Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře,) - rytmizace, hudební improvizace hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle - pohyb podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat - pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem		

Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)		
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) - umělá a lidová píseň - seznámí se s vybranými skladbami klasiků		
Nabídka pro poslechové skladby: I. Hurník – Nedokončená pohádka, B. Smetana – Pochod komediantů V. Trojan – Žabák Nabídka pro nácvik písní: vánoční koledy - Štěstí, zdraví; Já malý přicházím aj. Dělání; Káča našla ptáče; Dú, kravičky, dú; Když jsem já sloužil a další podle zájmu dětí Nabídka pro zpěv s tancem: Marjanko, Marjanko; Ach, synku, synku; Na tý louce zelený			

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 3. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) - vytleskávání a taktování dvoučtvrtečního a tříčtvrtečního taktu - notová osnova - čtení notového zápisu - takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční, - nota celá, půlová, čtvrtová, - pozná stoupavou a klesavou melodii - seznámí se s hymnou ČR - naučí se zpívat vybrané písně - správné dýchání		Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	rozliší rytmus valčíku a polky umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá) umí pohybově vyjádřit hudbu - nástroje dechové, smyčcové, žesťové a doprovod na rytmické nástroje		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď),		

Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)		
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	B. Smetana a A. Dvořák díla B. Smetany a A. Dvořáka poslechem rozezná hudební nástroje vážná hudba, zábavná, slavnostní		
Nabídka pro poslechové skladby: W. A. Mozart – Menuet B. Smetana – Luisina polka, Má vlast (Vltava) varhanní hudba, různé hudební nástroje Nabídka pro nácvik písní: Slunéčko zachází za hory, Slunce za hory, Koulelo se, koulelo, Až já pojedu přes ten les, Komáři se ženili, Když jsem jel do Prahy, Já nechci žádného, Červený šátečku, Kdes, kukačko, kdes, Okolo Třeboně, A já su synek, vánoční koledy a další nácvik hymny ČR Nabídka pro zpěv s tancem: polkový, valčíkový krok Měla babka čtyři jabka - mazurka			

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 4. ročník

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či v dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Vokální činnosti - pěvecký a mluvený projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) - dvojhlas správné dýchání		Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování, lidové zvyky a tradice
Orientuje se v zápisu jednoduché písňe či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	Grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písňe, orientace v notovém záznamu - pojmy repetice, houslový klíč - délky not a umí je zapsat - pozná dynamická znaménka p, mf, f - stupnici C dur (názvy not) - nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí - doprovod písní na rytmických nástrojích - rytmizace říkadel - jednodílná písňová forma(a-b)		
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, a stylizace, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace		

Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí hudební elementární improvizace	Hudební doprovod - akcent těžké doby v rytmickém doprovodu, hudební hry - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) - hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) - interpretace hudby (slovní vyjádření)		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních , výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Poslechové činnosti - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) - pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi - seznámí se s názvy symfonických básní cyklu Má vlast - seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka		
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby- taktování, taneční kroky, pantomima		
Nabídka poslechových skladeb: B. Smetana – Proč bychom se netěšili, Luisina polka, Vltava, Šárka L. Janáček – Pilky W. A. Mozart – Menuet, Malá noční hudba vánoční hudba valčíky (J. Strauss aj.) Nabídka pro nácvik písní: Beskyde, Beskyde, Na našem dvoře, Už ty pilky, Muzikant, Ten chlumecký zámek, Valčíček, Kolik je na světě věcí, Marjánko, Žezulka, Voláme sluníčko, Kdyby byl Bavorov, Náchodský zámek, Zlaté střevíčky, Červená řeka, Tři čuníci, Okoř, Růže z Texasu, vánoční koledy aj. Nabídka pro zpěv s tancem: variace kroky polkové, valčíkové, mazurka			

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 5. ročník

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či v dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) - dvojhlas (kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny)		Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice
Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	Grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu - pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení - basový klíč - noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči - krajové lidové tance - taktování čtyřčtvrteční takt - původ státní hymny		koncert ván. hudby
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) - smyčcové nástroje – housle, violoncello,		

	kontrabas dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh - hudební nástroje v symfonickém orchestru		
--	---	--	--

Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby			
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí hudební elementární improvizace	Hudební doprovod - hudební hry, jednoduchý doprovod, hra na tělo, pantomima		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních, výrazových prostředků, upozorní na metrorýtmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Poslechové činnosti - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) - hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) - interpretace hudby (slovní vyjádření)		

Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) Poslechové činnosti - zvukomalba, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - poslouchá vybrané skladby - poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje - pozná varhanní hudbu - pozná vánoční hudbu a vánoční koledy		
Nabídka poslechových skladeb: L. Janáček – Říkadla, Lašské tance B. Smetana – Libuše (vybrané árie), Prodaná nevěsta (vybrané árie), Má vlast A. Dvořák – Slovanské tance, Symfonie Z nového světa W. A. Mozart – Don Giovanni (ukázka), Menuet Händel – Vodní hudba J. J. Ryba – Česká mše vánoční (ukázka) - koncert Nabídka pro nácvik písní: Avignonský most, Tráva neroste, U panského dvora, Čtyři koně, Sedlák, sedlák – furiant, Sivá holubičko, vánoční koledy – Tichá noc, Chtíc, aby spal aj., písně J. Uhlíře a K. Šípa, trampské písně			

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 6. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	<u>Vokální činnosti</u> - intonace vzestupné a sestupné řady tónů, intonace stupnic dur - lidový dvojhlas - mollová stupnice melodická		
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<u>Poslechové činnosti</u> - kontrast a gradace - hudební nástroje v lidové hudbě - opera, opereta, muzikál, balet, melodram - píseň a její hudební forma - akord		
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Hudebně výrazové prostředky Franz Schubert, Richard Wagner, Giuseppe Verdi, Josef Mysliveček, Leoš Janáček, Bohuslav Martinů, Zdeněk Fibich, Josef Suk		
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Instrumentální činnost - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje - hra na tělo, rytmické hádanky - variace		
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Hudebně pohybové činnost - taktování 2/4 a 3/4 taktu - vyjádření hudby a nálady pohybem - dramatizace písní		

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 7. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	<u>Vokální činnosti</u> - písně lidové i umělé - polyfonie - zásady hlasové hygieny - mollová stupnice harmonická - dynamika v písni		
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	<u>Poslechové činnosti</u> - polyfonie - kánon a fuga - koncert - sonáta, sonátová forma - symfonie - hudba duchovní a světská muzika		
	Tance J. S. Bach, A. Vivaldi, W. A. Mozart		
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	<u>Instrumentální činnost</u> - vytleskávání rytmu písní - interpretace písní na sólový nástroj - tvoření jednoduchých doprovodů na Orffovy nástroje		
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	<u>Hudebně pohybové činnost</u> - polka, valčík, moderní tance - pantomima - dramatizace písní - taktování 2/4, 3/4, 4/4 taktu, střídání taktu v písni		

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 8. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	<u>Vokální činnosti</u> - zpěv lidových i umělých písní různých období - kánon - stupnice dur i moll		
	<u>Poslechové činnosti</u> - hudba artificiální a nonartificiální - jazzová hudba - rock and roll - Beatles		
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- rocková hudba, ostatní hudební styly - poslech skladeb různých období - renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20 století		
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	<u>Instrumentální činnost</u> - rytmický doprovod, písní, tvoření předeher, meziher a doher písní - interpretace písní na sólový nástroj dle schopností žáků		
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - vlastní pohybové ztvárnění písní či skladeb - taktování		

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 9. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	<u>Vokální činnosti</u> - písně různých období, opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku a přesnou intonaci - orientace v notovém záznamu jednoduché melodie		
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	<u>Poslechové činnosti</u> - česká hudba - počátky, hudební renesance, baroko, klasicismus, romantismus, 20. století - česká populární hudba - harmonizace (tónika, subdominanta, dominanta)		
	- B. Smetana, A. Dvořák		
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	<u>Instrumentální činnost</u> - hudební doprovod, reprodukce rytmu skladby, rozlišení těžkých a lehkých dob		
	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pohybové vyjadřování hudby, reakce na změny v proudu znějící hudby - taktování		

5.7.2.

UMĚNÍ A KULTURA

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast umění a kultura umožňuje žákům jiné, než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Výtvarná výchova je vyučována v 1.-9. ročníku dle tabulace učebního plánu. Výuka probíhá většinou v odborné učebně výtvarné výchovy popř. v kmenové třídě. V případě nutnosti i může vyučování probíhat i mimo budovu školy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, týmová práce, samostatná práce a projekty.

Kompetence k učení	Učitel: - zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost - využívá hodnocení ke kladné motivaci pro další výtvarnou práci, vede žáky k sebehodnocení
Kompetence k řešení problému	- předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
Kompetence komunikativní	- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování názorů) - podporuje týmovou spolupráci žáků a spolupráci žáků mezi sebou
Kompetence sociální a personální	- umožňuje zažít úspěch každému žákovi - zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků - zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování samotnými žáky - posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
Kompetence občanské	- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví - aktivně zapojuje žáky do kulturního dění ve škole nebo ve městě
Kompetence pracovní	- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů - vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů a vybavení - posiluje vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty): porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Tvary, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy -podobnost, rytmus, kontrast, ilustrace, hra s barvou (např. barevné skvrny, využívání hustoty barev, monotyp, kresba kouře mraků apod., dekorativní práce - rytmické řazení barev, vzorů)		Čj – psaní – rozvoj jemné motoriky
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	<u>Uspořádání objektů do celků -uspořádání na základě jejich výraznosti</u> <u>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u> - manipulace s objekty, utváření subjektivních postojů, emoce, např. tematické práce - výtvarná vyprávění, ilustrace pohádek, ilustrace silného zážitku... uplatňování fantazie, hra		Čj Hv - hudební pohádky Pč - čert a Mikuláš
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	<u>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</u> -hledisko jejich vnímání, vyjádření podnětů vizuálních, hračky, objekty - modelování a organizace prostoru, koláž z trhaného papíru, loutky...(barevnost)		Prv Pč Hv
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění, hračky, objekty, (výstavy, ilustrace), společné hodnocení práce		Prv Pč
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření), osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování		Čj - Vánoce Prv – Vánoce, rodina Hv

Seznamuje se s volbou vhodných výrazových prostředků	Vhodný formát, materiál, barevnost, technika Kresba - tužkou (jen měkké tuhy), pastelkou, štětcem. Rozvoj plynulého pohybu celou rukou. Dostatečný formát. Malba - suchý nebo mokrá materiál		Čj – plynulý rozvoj pohybu celé ruky Pč Tv Hv
--	---	--	--

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 2. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty): porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	tvary, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše -prostor, kontrast, vzájemné působení, (klasifikace barev), např. otisky barevných skvrn, rozpíjení v barevném podkladu, uvědomělý výběr barev, využití monotypu, kresba do mokrého podkladu, negativ-pozitiv, modelování		
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Uspořádání objektů do celků -uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, utváření subjektivních postojů, emoce, pohyb těla, např. koláže, domalov. koláže, různé tisky, frotáže, jednoduché cvičení postřehu obrazové paměti a jejich dotváření, (fantazie, hra)		
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením -hledisko jejich vnímání, vyjádření podnětů hmatových, sluchových. Ilustrace textů, (formát, materiál)		
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Ilustrace, textů, volná malba, (ilustrátoři dětských knih, fotografie). Porovnávání svých pozorování. Vyhledávání zajímavostí.		
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky. Odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření		
Seznamuje se s volbou vhodných výrazových prostředků	Kresba uhlím, křídou, slabým fixem. Formát přiměřený záměru.		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 3. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty): porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Tvary, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - linie, světlo a stín, skulptura, (výrazové vlastnosti barev), hra se skvrnou - postupné rozlévání barvy a postupné dotváření obrazu dokreslováním, modelování		
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Uspořádání objektů do celků na základě vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření, pohyb těla, např. kreslení a malování věcí, zvířat, osob - domalovávání čar, písmen, otisků, (nálady, představy)		
Vyjádřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Vyjádření podnětů čichových, chuťových, pohybových, (technika, uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení)		
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Skulptura, (film, reklama), beseda. Vyjádření svých pocitů.		
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), porovnávání s vlastní interpretací		
Seznamuje se s volbou vhodných výrazových prostředků	Kresba suchým a mastným pastelem, dřívkem, perem		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 4. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny. Pohyb těla a jeho umístění v prostoru. Např. besedy, výstavy. Liniová kresba, lavírování, tónování, otisky, koláže		
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	Typy vizuálně obrazných vyjádření. Plastika, animovaný film, comics. Modelování, reliéf, perspektiva		
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Papírová a textilní koláž a montáž. Keramika z plátu, plastiky. Plastické práce z různého materiálu.		
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Samostatné tematické práce. Sebehodnocení (k výtvarnému záměru volí odpovídající techniku. Hodnotí práci svoji i ostatních ve skupině, vysvětluje výsledky své tvorby podle svých schopností)		
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Malba, kresba - vlastní tvorba, fantazie - využití různých výtvarných technik, včetně jejich kombinací. Používá různé materiály a nástroje - dle fantazie a na základě získaných zkušeností. Rozvíjí potřebu projevovat city, projevuje toleranci a ohleduplnost k jiným lidem a kulturám.	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Besedy, návštěva výstav, divadla, kina, vycházka do přírody...		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 5. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - televize, elektronická média, reklama. Akční tvar malby a kresby. Např. kresba perem do mokré plochy, dokreslování tisku a frotáží.		
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	Typy vizuálně obrazných vyjádření. Fotografie, elektronický obraz, reklama. Kontrola správnosti proporcí, koláže, karikatura, vitráže.		
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Vystřihování a nalepování, překlápění papíru, textilní aplikace, kašírování		
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Samostatné tematické práce. Sebehodnocení (k výtvarnému záměru volí odpovídající techniku. Hodnotí práci svoji i ostatních ve skupině, vysvětluje výsledky své tvorby podle svých schopností)		
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Malba, kresba - vlastní tvorba, fantazie (využívá různých výtvarných technik, včetně jejich kombinací. Používá různé materiály a nástroje - dle fantazie a na základě získaných zkušeností. Rozvíjí potřebu projevovat city, projevuje toleranci a ohleduplnost k jiným lidem a kulturám.)	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	Čj – tvorba plakátu
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Besedy, návštěva výstav, divadla, kina, vycházka do přírody...		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Expresivní volný výtvarný projev opírající se o realitu	Kresebné studie - linie, tvar, rozvržení na ploše. Jednoduché plošné kompozice		
Užívá viz.obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem,hmatem a sluchem	Rozvíjení smyslové citlivosti.Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Plastická tvorba.		
Správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy	Malba Teorie barev - Goethův barevný kruh		
Vytváří společné kompozice v prostoru.	Plastická a prostorová tvorba - společná práce		Př – podzimní strašidlo, přírodní materiál
Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření	Nauka o perspektivě, velikost objektů		
K tvorbě užívá některých z metod současného výtvarného umění - foto, počítačová grafika... Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými .postupy.	Třetí prostor budovaný liniemi Práce s www stránkami		Informatika
Zobrazuje vlastní fantazijní představy	Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a technik.		
Umí využívat výrazové možnosti linie	Přírodní motivy,člověk a jeho svět,zvětšování, zmenšování,detail,celek		Př D, Vko - Staňkov
Osobitě stylizuje viděnou skutečnost., dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše	Lidská figura-tvarová stylizace - Řecko,Řím Tvarová i barevná kompozice - např. Babylon.věž		D Tv
Rozvíjí si estetické cítění Seznámení s funkcí písma	Dekorační práce-využití tvaru a linie, kombinace barev, střídání lin. symbolů. Užití grafika, písmo		
Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím	Tematické práce-Vánoce,Velikonoce		Projekty
Užívá viz.obr.vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.	Subjektivní výtvarné vyjádření reality. Vnímání okolních jevů.		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Snaží se vyjádřit psychologický stav, dojmy.	Prvky viz.obr.vyjádření-kresebné etudy-objem,tvar, Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování		
Užívá viz.obr.vyjádření k zachycení zkušeností získaných, pohybem, sluchem, hmat.	Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek		
Správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy	Barevné vyjádření. Byzantské, arabské umění		
Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací.	Odstín-sytost,tón,harmonie,kontrast,jemné rozdíly – využití ve volné tvorbě i praktickém užití.		
Rozliší působení vizuálního obrazu vyjádřeného v rovině smyslového účinku,v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.		
Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce		
Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobnosti a originality.	Vlastní prožívání.Interakce s realitou.		
Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách,vývoji a vztazích.	Událost- originální dokončení situace- vyprávění výtvarnými prostředky.		
Užívá viz.obr.vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Uplatnění subjektivity ve viz.obr.vyjádření. Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.		
Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace viz.obr.vyjádření.	Experimenty s reprodukcemi uměleckých děl - skládání, dotváření kresbou a barvou.		
Vytváří společné kompozice v prostoru – instalace.	Architektura		D
Ověřuje komunikační účinky viz.obr.vyjádření v sociálních vztazích,nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.			
K tvorbě užívá některé met.soudobého výtvarného umění – počítačová technika, foto,...	Barevné kompozice geometrických tvarů.		M

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu viz.obr.elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání.	Kresebné etudy,různé typy zobrazení(podhledy,rovnoběžné promítání).		
Užívá viz.obr.vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.			
Orientuje se v grafických technikách.	Linoryt,tisk z koláže, papírorýt.		
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti.	Práce s uměleckým dílem - různé způsoby vyjadřování Pozorování, srovnávání, zákl.prvky architektury.		
Rozvíjí se v estetickém cítění- využívá dekorativních postupů.	Tematické práce. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.		
Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.		
Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření,kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	Práce s netradičními materiály.		
Správně užívá techniku malby,využívá texturu,míchá a vrství barvy.	Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy.Subjektivní barevná škála.		
Užívá perspektivních postupů.	Lineární perspektiva- sbíhavá, úběžníková.		
K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií.	Práce s internetem- vyhledávání str.www. Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.		
Umí využívat znalostí o základních,druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19.stol. Technika akvarelu,pastel.		

UMĚNÍ A KULTURA – VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Techniky kresby tužka, perko, uhl, rudka. Dynamická kresba (např.koloběh vody)		
	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru.		
Umí využívat znalostí o základních, druhotných, doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami.		
Orientuje se v grafických technikách - zvládá tisk z výšky.	Tisk z výšky, plochy, hloubky.		
Orientuje se v oblastech moderního umění.	Práce s uměleckým dílem 20.stol.		
Porovnává na konkrétních př. různé interpretace viz.obr.vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnot. soudů.	Seznámení se se současnými trendy výtvarného umění - videoart, performace, multimedia,... Při práci s uměleckým dílem porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření.		
Užívá viz.obr.vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích	Společná práce – komunikace		
Užívá viz.obr.vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluch.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. Převádění pocitů těla na obrazové znaky.		
K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění	Reklama a propagační prostředky.		
Užívá viz.obr.vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Vytváření obr.znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí.		
Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé.	Prostorová tvorba - modelování.		
Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku skicováním.	Práce v plenéru. Krajina malba.		

5.8. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
TĚLESNÁ VÝCHOVA

5.8.1.

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět VÝCHOVA KE ZDRAVÍ usiluje o naplnění očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (oblast Člověk a zdraví v RVP).

Navazuje na Standart základního vzdělávání a vyučovací předmět Rodinná výchova. Vzdělávací obsah a očekávané výstupy předmětu přispívají k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Při jejich osvojování se klade důraz na vyváženost podílu postojů, dovedností (pro praktický život) a znalostí.

Předmět reaguje na současné potřeby týkající se podpory a ochrany zdraví u dětí a dospívajících a uplatňuje komplexní pohled na širokou problematiku zdraví, proto do svého obsahu integruje prvky z oblasti medicíny, psychologie, sociologie, etiky i ekologie. Vzdělávací obor vede žáky k aktivnímu rozvoji ochrany zdraví a učí je být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích a při mimořádných událostech. Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Cílové zaměření předmětu lze shrnout:

- Formování pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví a odpovědnost za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým
- Utváření pozitivních mezilidských vztahů v rodině i širším společenství založených na toleranci, úctě, a empatii
- Utváření odpovědného chování vůči sobě, ostatním i přírodě (sexuální chování, sexuální kriminalita, projevy násilí, zneužívání drog.....)
- Osvojování sociálních dovedností a modelů chování v souvislosti s nežádoucími jevy

- Základní hygienické, stravovací, pracovní i zdravotní návyky
- Předcházení úrazům a upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- Ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech

Časové a organizační vymezení:

Předmět bude vyučován v 6. – 8. ročníku 1 hod. týdně převážně v kmenových třídách.

V rámci vyučovacího předmětu budou využity aktivizující a komplexní výukové metody (diskuse, situační metody, skupinová a kooperativní výuka, samostatná práce žáků, kritické myšlení, projektová výuka, prožitkové učení.....), které u žáků rozvíjejí iniciativu, tvořivost, samostatnost, spolupráci, zodpovědnost, odolnost proti stresům, utváření vlastních názorů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení	Učitel: - seznamuje se základy výchovy ke zdraví - buduje pozitivní vztah ke zdravému životnímu stylu - rozvíjí odpovědnost žáků za své zdraví a zdraví svých spoluobčanů - podporuje vlastní tvořivost a myšlení žáků
Kompetence k řešení problému	- využívá individuální schopnosti jednotlivce - vede k samostatnosti a odpovědnosti žáka za provedenou práci - naučí žáka vyhledávání, zpracování a využívání informací - rozvíjí vlastní tvořivost každého jednotlivce
Kompetence komunikativní	- umožňuje utváření vlastních nápadů při výchově ke zdraví - využívá schopností jednotlivců při práci v kolektivu - podporuje vlastní myšlení a představivost dětí - oceňuje vlastní aktivity a tvůrčího přístupu k práci u jednotlivců
Kompetence sociální a personální	- umožňuje práci ve skupinách - podporuje respektování pravidel práce v týmu - buduje pocit sebedůvěry a sebevědomí - umožňuje osvojit si dovednosti potřebné pro rozhodování se v situacích ohrožujících zdraví a při mimořádných situacích
Kompetence občanské	- zdůrazňuje rovnost lidí, potřebu vzájemné spolupráce, ohleduplnost k handicapovaným, starším a nemocným osobám - zdůrazňuje význam ochrany organismu před negativním vlivem okolí, nutnost pečovat o zdraví a životní prostředí
Kompetence pracovní	- vede žáky k formování důležitých pracovních vlastností (vytrvalost, odvaha, odpovědnost, cílevědomost) - vede žáky k přesvědčení, že zdraví a zdatnost člověka jsou důležitými faktory v životě

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských v komunitě vysvětlí role členů komunity (v rodině, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Vztahy mezi lidmi a formy soužití vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek		
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	Osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznání a sebepojetí, vztah k sobě samému a vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity, seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názorů druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, morální rozvoj - cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Seznamovací kurz
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé	Zdravý způsob života a péče o zdraví – denní režim, zdravá výživa, pitný režim, pohybový režim		

stravovací návyky, snaží se řídit pravidly zdravého životního stylu - dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Rizika ohrožující zdraví jedince a jejich prevence - stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační relaxační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti, bezpečné chování - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích Zneužívání návykových látek – alkoholismus a kouření		
---	---	--	--

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence auto-destruktivní závislosti - (alkohol, aktivní a pasivní kouření,), psychická onemocnění, rizikové chování - zbraně, nebezpečné látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost), doping ve sportu manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt		Beseda PPP
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví, vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojování základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Hodnota a podpora zdraví celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, hierarchie lidských potřeb, podpora zdraví a její formy-prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdraví v komunitě		
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci kyberšikana		Kyberšikana (ČJ) - 09

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Mimořádná situace - charakter mimořádných situací - tísňová volání - varovný signál a chování po jeho vyhlášení - evakuace, improvizovaná ochrana		
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Dopravní výchova - pravidla silniční dopravy - chování v dopravě		
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotu zdraví Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližším okolí	Péče o zdraví - pojem zdraví - tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování - význam pohybu pro zdraví - režim dne - preventivní a předlékařská péče - programy podpory zdraví - zásady první pomoci - základní postupy 1. pomoci		

Dává do souvislostí složení potravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací nároky Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Civilizační nemoci - ochrana před přenosnými i nepřenosiými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy - civilizační nemoci – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče Změny v životě člověka - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Osobní bezpečí (bezpečné chování v různých prostředích, v silničním provozu, šikana, týrání) Péče o zdraví, zdravá výživa (drobné úrazy a poranění, první pomoc – stres a jeho rizika) Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy (rodina, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV, AIDS)		
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	volba profesní orientace – sebepoznání, zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení; tělesný a zdravotní stav		
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	volba profesní orientace – sebepoznání, zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení; tělesný a zdravotní stav		

5.8.2.

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků. Je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro sportovní, zdravotní i rekreační využití pohybu v režimu školy i mimo ni. Pohybové vzdělávání žáků postupuje od spontánní pohybové činnosti k řízené pohybové činnosti. Smyslem tělesné výchovy je zařadit do denního režimu žáka takové činnosti, které budou rozvíjet tělesnou zdatnost, výkonnost a budou podporovat zdraví a ochranu jeho života.

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti, žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využití nejrůznějšího sportovního náčiní a nářadí. Učí se uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí. Žáci se učí zvládnout základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je rozčleněn do tematických celků

- poznatky z tělesné výchovy a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost
- průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

- gymnastika
- rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec
úpoly
- atletika
- pohybové hry a netradiční pohybové činnosti
- sportovní hry
- turistika a pobyt v přírodě
- plavecký výcvik v rozsahu 40hodin

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** má časovou dotaci ve všech ročnících 2 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá do 5. ročníku koedukovaně, od 6. ročníku odděleně (chlapci, děvčata). Je organizována podle pohybových činností v tělocvičně, na hřišti a v přírodě. Tématické celky, vyžadující zvláštní materiální, prostorové nebo klimatické podmínky (plavání, lyžování), jsou do výuky řazeny v případě vhodných podmínek školy ve formě kurzů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v oboru Tělesná výchova směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k pohybovým činnostem a sportu
- uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- správnému způsobu řešení problému
- obhájení si svého rozhodnutí
- požádání a poskytnutí pomoci
- ovládání základních postupů první pomoci
- spolupráci ve skupině, týmu

Kompetence k učení	Učitel - zařazuje takové činnosti, ve kterých žák propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí - pozoruje výkony žáků a získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací, promyslí a naplánuje způsob jejich řešení - vede žáky k samostatnému řešení problému a volbě vhodných způsobů jejich řešení - u žáků rozvíjí kritické myšlení, vede je k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a zhodnocení výsledků svých činů
Kompetence komunikativní	- vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu - v tělovýchovných aktivitách operuje s obecně užívanými termíny - znaky a symboly - umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
Kompetence sociální a personální	- umožňuje každému žákovi zažít úspěch - zadává úkoly, při kterých spolupracují - umožňuje žákům spoluvytvářet pravidla práce v týmu - snaží se vytvářet příjemnou atmosféru v týmu - podporuje takové situace, které přispívají k upevňování mezilidských vztahů - vede žáky k tomu, aby uměli požádat o pomoc nebo ji poskytnout - podílí se na pozitivním vytváření představy žáka jako osobnosti, podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
Kompetence občanské	- se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky - umožňuje žákům vcítit se do situací ostatních spolužáků - diskutuje spolu se žáky o situacích, ve kterých žáci zaujmají určité stanovisko k psychickému a fyzickému násilí - nabízí možnosti sportovních aktivit - podporuje ochranu zdraví žáků
Kompetence pracovní	- vede žáky ke správným způsobům užití náradí a náčiní - důsledně vyžaduje dodržování předem daných pravidel

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv - význam pohybu pro zdraví, vhodné množství pohybu a jeho rozložení - seznámení a určování základních pojmů (mluvené povely, signály, znamení a gesta) - základní zásady bezpečného pohybu a chování při Tv, sportovních činnostech (dle druhu sportovní činnosti) - první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci - pomoc při přípravě a úklidu náradí a náčiní - příprava pro pohybovou činnost - oblečení, obutí (dle druhu cvičení) - bezpečný pohyb a bezpečné chování ve známých prostorech školy		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely osvojované činnosti a její organizaci	Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační a vyrovnávací cvičení - seznámení se základními pojmy jednotlivých druhů cvičení, osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby - správné držení těla při práci, v sedě, ve stoji - protahovací a strečinková cvičení (volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti) - rychlostně silová cvičení po dobu 5 - 15 cviků s maximální intenzitou a intervaly odpočinku kolem dvou minut - vytrvalostní cvičení po dobu nad 10 - 15 minut mírnou intenzitou - cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti - cvičení dechová		

	- cvičení kompenzační (po statické práci v sedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži) - cvičení pro správné držení těla v různých polohách (pracovních a cvičebních) - cvičení vyrovnávací (podle úrovně oslabení nebo ohrožení jednotlivých žáků) - psychomotorická cvičení - cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností		
--	---	--	--

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní povely a pokyny osvojované činnosti a její organizaci	Gymnastika akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed . - kotoul vpřed - nácvik přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky hrazda - ručkování ve visu kladinka - chůze s dopomocí		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou základní pojmy spojené s hudebním a rytmičtým doprovodem, osvojovanými prvky a používaným náčiním - soustředění na rytmičtý a hudební doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie - základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh) - rytmičtovaný pohyb - tance založené na tanečtí chůzi a běhu (klus)		
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo	Úpoly - přípravné přetahy, přetlaky		

činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci			
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Atletika - základní pojmy (běh, skok, hod) - zjednodušené startovní povely a signály - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti běh - rychlý běh 20-40 metrů - běh prokládaný chůzí (indiánský běh) - základy vysokého startu - starty z různých poloh těla (dřep, sed, leh) skok - skok z místa odrazem snožmo hod - hod míčkem z místa		

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti - základní pojmy související s osvojovanými hrami - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - upravená - pohybové hry zaměřené na rozvoj koordinace pohybu, koordinační síly pohybových dovedností - relaxační a motivační hry		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Sportovní hry - základní pojmy pro sportovní hry - držení míče jednoruč, obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu) - základní přihrávky rukou a nohou - míčové hry (Na jelena, Na krále, apod.)		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Turistika a pobyt v přírodě - chování v přírodě, způsob pohybu v terénu, překonávání překážek - první pomoc, ošetření drobných poranění - vhodné oblečení pro turistiku a pobyt v přírodě - základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice v přírodě - chůze v terénu (ve skupině, v pochodovém tvaru do 6 km) - elementární ochrana přírody		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a užívá nabízené příležitosti - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv - význam pohybu pro zdraví, vhodné množství pohybu a jeho rozložení - základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi - seznámení a užívání základních pojmů (mluvené povely, signály, znamení a gesta) - základní zásady bezpečného pohybu a chování při Tv, sportovních činnostech (dle druhu sportovní činnosti) - příprava a úklid nářadí a náčiní - příprava pro pohybovou činnost - oblečení, obutí (dle druhu cvičení)		
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- bezpečný pohyb a bezpečné chování ve známých prostorech školy		
- reaguje na základní pokyny a povely osvojované činnosti a její organizaci	Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační, vyrovnávací cvičení - užívání základních pojmů v jednotlivých druzích cvičení, k osvojovaným činnostem, v základních polohách a pohybech		
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo	- správné držení těla při práci, v sedě, ve stoje - protahovací a strečinková cvičení (volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků)		

činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	- rychlostně silová cvičení (s maximální intenzitou a s intervaly odpočinku kolem dvou minut)		
	- vytrvalostní cvičení (po dobu 10 - 15 minut s mírnou intenzitou)		
	- cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti		
	- cvičení dechová		

	- cvičení kompenzační (po statické práci v sedě, ve stoje - a po jiné jednostranné zátěži) - cvičení pro správné držení těla v různých polohách - cvičení vyrovnávací (podle úrovně oslabení jednotlivých žáků) - psychomotorická cvičení - cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Gymnastika akrobacie - kotoul vpřed přeskok - skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky		

	- průpravná cvičení pro přešvihy ve shybu stojmo kladinka - chůze s obměnami		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- základní pojmy spojené s hudebním a rytmičtým doprovodem, osvojovanými prvky a používaným náčiním - soustředění na rytmičtý a hudební doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie - základní estetický pohyb těla a jeho částí (poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) - rytmičtý pohyb - nápodoba pohybem		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Úpoly - přípravné přetahy a přetlaky		
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci			

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Atletika - základní pojmy (běh, skok, hod) - zjednodušené startovní povely a signály - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti běh - rychlý běh do 50 m - běh prokládaný chůzí - souvislý běh dle úrovně žáků - vysoký start - základy nízkého startu skok - z místa odrazem snožmo - spojení rozběhu s odrazem hod - míčkem z místa - míčkem z chůze		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti - základní pojmy související s osvojovanými hrami - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - pohybové hry zaměřené na rozvoj a koordinaci pohybu, kondiční síly, pohybových dovedností - relaxační a motivační hry		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Sportovní hry - základní pojmy pro sportovní hry - držení míče jednoruč, obouruč		

- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- manipulace s míčem odpovídající velikostí a hmotností (na místě a v pohybu) - základní přihrávky rukou a nohou - míčové hry - základy vybíjené		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Turistika a pobyt v přírodě - chování v přírodě, způsob pohybu v terénu (překonávání překážek)		
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v přírodě	- první pomoc, ošetření drobných poranění - vhodné oblečení pro turistiku a pobyt v přírodě - základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice - chůze po vyznačené trase - seznámení se základními turistickými a dopravními značkami - elementární ochrana přírody - aplikace pohybových her v přírodním prostředí		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a užívá nabízené příležitosti - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv - různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu - základní pojmy spojené s novými pohybovými činnostmi a prostředím - vhodné a nevhodné prostředí pro Tv a sport - jednání FAIR - PLAY - příprava nářadí a náčiní pro cvičení - první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační, vyrovnávací cvičení - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - protahovací a napínací cvičení volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků - rychlostně silová cvičení s maximální intenzitou a vhodnou dobou odpočinku - vytrvalostní cvičení po dobu nad 10 - 15 minut s mírnou intenzitou - cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti - dechová cvičení - cvičení kompenzační (po práci v sedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži) - cvičení pro správné držení těla v různých polohách (pracovních a cvičebních) - cvičení vyrovnávací podle úrovně oslabení nebo ohrožení žáků - cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností		

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Gymnastika - užívání základních pojmů aktivně - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu (s náčiním) akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou přeskok -průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku -výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z můstku kladinka - chůze bez dopomoci s doprovodnými pohyby paží		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou - držení partnerů při různých tancích - vzájemné chování při tanci - základní tance založené na kroku přísunném (polkový krok)		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Úpoly - přetlaky a přetahy		

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Atletika - průpravná cvičení pro běh, hod a skok - základní techniky běhu, hodů a skoku - startovní povely běh - nízký a polovysoký start - rychlý běh do 60 m - běh v terénu do 10 minut hod - hod s míčkem z chůze skok-skok do dálky z rozběhu s odrazem		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti - pojmy související s danými hrami - různé variace her jednoho druhu - využití netradičního náčiní - pohybové hry zaměřené na rozvoj koordinace pohybů, kondiční síly, pohybových dovedností - pohybové hry kontaktní		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Sportovní hry - pravidla zjednodušených sportovních her - spolupráce ve hře - základní organizace utkání - míčové hry - vybíjená - přihrávka jednoruč, obouruč (vrchní, trčením) - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - chytání míče		

	- vedení míče driblinkem - střelba jednoruč, obouruč na koš nebo na cíl		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v přírodě	Turistika a pobyt v přírodě - chůze po vyznačené trase, seznámení s dalšími turistickými a dopravními značkami - elementární ochrana přírody - orientace v přírodě podle přírodních úkazů, světových stran , chůze v terénu do 10km - první pomoc - ošetření drobných poranění		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv - různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu základní pojmy spojené s novými pohybovými činnostmi a prostředím - osobní hygiena při různých osobních aktivitách - vhodné a nevhodné prostředí pro Tv a sport - jednání FAIR - PLAY - příprava náradí a náčiní pro cvičení - první pomoc, ošetření větších poranění, přivolání lékaře		
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační a vyrovnávací cvičení - konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení - základní technika jednotlivých cviků, základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení - únava po jednostranné zátěži a svalové nerovnováhy - protahovací a strečinková cvičení - rychlostně silová cvičení s maximální silou a vhodnou dobou odpočinku - vytrvalostní cvičení po dobu nad 10 - 15 minut s mírnou intenzitou - cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti - cvičení kompenzační po práci v sedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži - cvičení pro správné držení těla v různých polohách - cvičení vyrovnávací - cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností		

- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Gymnastika - užívání základních pojmů aktivně - základní záchrana a dopomoc při gymnastických cvičeních (seznámení a asistence) - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu (s náčiním) akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace - stoj na rukou s dopomocí přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - přeskok dvou dílů švédské bedny odrazem z můstku - roznožka přes kozu našíř odrazem z můstku kladinka - chůze bez dopomoci s doprovodnými pohyby paží a obraty		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou - základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, melodie) - základy cvičení s náčiním (šátek) - základní tance založené na kroku přeměnném - cvičení s hudbou		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti	Úpoly - přetahy, přetlaky, úpolové odpory		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Atletika - základy techniky skoku, běhu a hodů - průpravná cvičení pro skok, běh a hod skok - skok do dálky z rozběhu, postupně odraz z břevna běh - rychlý běh do 60 m		

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	-vytrvalý běh do 1000 m (technika běhu) -běh v terénu do 10 minut hod -hod míčkem z rozběhu		
- vytváří varianty osvojených pohybových her - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti - variace hry jednoho druhu - využití přírodního prostředí - využití netradičního náčiní - pohybové hry kontaktní		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Sportovní hry - pravidla sportovních her (vybíjená, přehazovaná) - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - vedení míče driblinkem a následná střelba na koš, přihrávka spoluhráči - chytání míče jednoruč, obouruč - střelba míčem jednoruč, obouruč - pohyb s míčem, vedení míče nohou - tlumení míče vnitřní stranou nohy - střelba vnitřním nártem na branku z místa, pohybu Turistika a pobyt v přírodě - chůze po vyznačené trase, seznámení s dalšími turistickými a dopravními značkami - elementární ochrana přírody - orientace podle mapy, čtení z mapy - chůze v terénu do 12 km - první pomoc, osobní lékárnička, KPZ - jízda na kole - jízda v přímém směru, odbočování, bezpečnost při jízdě, správné vybavení cyklisty		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- organizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv - základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi - negativní vlivy kouření, pití alkoholu a užívání drog na zdraví a pohybovou výkonnost - příprava náradí a náčiní pro cvičení - organizace některých činností a soutěží - sledování základních výkonů, jejich záznam a porovnávání		
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační, vyrovnávací cvičení - konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení - základní technika jednotlivých cviků, základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení - podstata únavy jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy - protahovací a strečinková cvičení volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků - rychlostně silová cvičení prováděná s maximální silou a vhodnou dobou odpočinku - vytrvalostní cvičení po dobu nad 15 minut s mírnou intenzitou - cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti - cvičení kompenzační po jiné jednostranné zátěži - cvičení vyrovnávací podle úrovně oslabení jednotlivých žáků - cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností		

- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Gymnastika - užívání základních pojmů aktivně - základní záchrana a pomoc při gymnastických cvičení aktivně - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu (s náčiním) akrobacie - stoj na rukou bez dopomoci - tvorba vlastních akrobatických kombinací - kotoul vpřed a jeho modifikace přeskok - přeskok až 4 dílů švédské bedny odrazem z můstku - roznožka přes kozu našíř odrazen z můstku - skrčka přes kozu (bednu) našíř odrazem z můstku kladinka - chůze bez dopomoci s doprovodnými pohyby paží, obraty, rovnovážné pohyby		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou - základní hudebně pohybové vztahy - taneční krok 2/4, 3/4 - základní cvičení s náčiním (míče) - využití polkového a valčíkového kroku v tancích - cvičení s hudbou		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti	Úpoly - přetahy, přetlaky, úpolové odpory - základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Atletika - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonu - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - běh - rychlý běh do 60 m - vytrvalý běh do 1000 m - běh v terénu do 15 minut - skok - skok do dálky z rozběhu, odraz z břevna - skok do výšky (skrčný, střížný - techniky skoku)		

	hod - hod s míčkem - spojení rozběhu s odrazem		
--	--	--	--

- vytváří varianty osvojených pohybových her	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti		
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního netradičního náčiní - využití tohoto netradičního náčiní v pohybových hrách a soutěžích		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti	Sportovní hry - pravidla sportovních her (přehazovaná, košíková, minifotbal)		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	- chytání míče jednoruč, obouruč - cílená přihrávka		
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- vedení míče driblinkem a následná střelba na koš - vedení míče nohou, střelba vnitřním nártem na branku z místa, z pohybu - přihrávka vnitřním nártem po zemi, obloukem		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti	Turistika a pobyt v přírodě - chůze po vyznačené trase, seznámení s dalšími turistickými a dopravními značkami		
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- ochrana přírody (táboření) - orientace podle mapy, čtení z mapy - chůze v terénu do 15 km - příprava pochodové trasy, základní dokumentace o turistické akci s pomocí učitele - jízda na kole - jízda v přímém směru, odbočování, bezpečnost při jízdě, správné vybavení cyklisty		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Činnosti ovlivňující zdraví - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			

Činnosti podporující pohybové učení - užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování		
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Pravidlo osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Činnosti ovlivňující zdraví - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedené osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pohybové hry - s různým zaměřením Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s nářadím a na nářadí Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení, tance Úpoly - základy sebeobrany Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a do výšky, hod míčkem Sportovní hry - kopaná, florbal, košíková, volejbal - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu Lyžování - lyžařský výcvik Bruslení - dle podmínek Další pohybové činnosti		
--	---	--	--

Činnosti podporující pohybové učení - užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta		
---	---	--	--

- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování		
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Pravidlo osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocová		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Činnosti ovlivňující zdraví - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Pohybové hry - s různým zaměřením Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náradím a na náradí Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení, tance Úpoly - základy sebeobrany Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a do výšky, vrh koulí Sportovní hry - kopaná, florbal, košíková, volejbal - herní		

Činnosti podporující pohybové učení - užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování		
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Pravidlo osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Činnosti ovlivňující zdraví - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Pohybové hry - s různým zaměřením Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náradím a na náradí Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem - základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení, tance Úpoly - základy sebeobrany Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a do výšky, vrh koulí Sportovní hry - kopaná, florbal, košíková, volejbal - herní		

- posoudí provedené osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu Lyžování - lyžařský výcvik - možnost připojit se k 7. Třídě, Bruslení - dle podmínek		
--	---	--	--

Činnosti podporující pohybové učení - užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta		
---	---	--	--

- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování		
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Pravidlo osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

5.9. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT

PRACOVNÍ ČINNOSTI

5.9.1.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce**, který je na 1.stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel - umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí - pozoruje pokrok u všech žáků
Kompetence k řešení problémů	- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů - se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
Kompetence komunikativní	- vede žáky k užívání správné terminologie
Kompetence sociální a personální	- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
Kompetence občanské	- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce - umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence pracovní	- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků - vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů - zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 1. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vlastnosti materiálu - modelovací hmota, přírodniny, papír a karton, textil, aj. (určování vlastností materiálu, rozlišování přírodních a technických materiálů, rozlišování a pojmenování druhů papíru-novinový, balicí, kancelářský, kreslicí, karton. Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - základní nástroje a pomůcky, jejich účel, způsob použití a jejich vlastnosti Lidové zvyky a tradice, výrobky k lidovým oslavám		M – osová souměrnost, slovní úlohy Projekty Chodsko (08), Vánoce (08)
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní postupy, organizace práce (stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, skládání, trhání, vystřihování, nalepování, obkreslování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, dělení na části aj, vytváření jednoduchých výrobků, vytváření návyku organizace a plánování práce, základy bezpečnosti a hygieny práce)		M Vv Čj

Konstrukční činnosti - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice - plošné, prostorové, konstrukční - sestavování modelů (jednotlivé části stavebnic, sestavování modelů podle představy z jednoduchých stavebnic, vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic, sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly, montáž a demontáž, osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti). Bezpečnost a hygiena práce		M Čj
Pěstitelské práce - provádí pozorování přírody - pečuje o nenáročné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování (vycházky a pozorování) Pěstování pokojových rostlin, ošetřování pokojových rostlin		Vv Prv Čj
Příprava pokrmů - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	Jednoduchá úprava stolu (jednoduché prostírání - rodinný stůl pro běžné stolování, slavnostní prostírání, úprava ovoce a zeleniny za studena) Pravidla správného stolování, obsluha a chování u stolu		Prv Projekty Zdravá výživa, Zdravé zuby (08) Čj

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 2. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj. . viz.1.tř.), určování vlastností papíru- tloušťka, pružnost, savost Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití (viz.1. tř.) Lidové zvyky a tradice (viz.1.tř.) Jednoduché pracovní postupy, organizace práce (viz. 1. tř.), odměřování a navlečení nitě, uzlík, přišití knoflíku, navlékání gumy		
onstrukční činnosti - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - viz. 1. tř.		
Pěstitelské práce - provádí pozorování přírody a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, vycházky a pozorování Pěstování pokojových rostlin, ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, rosení, jednoduchá vazba a úprava květín		
Příprava pokrmů - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování, obsluha a chování u stolu		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 3. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vlastnosti materiálu (přírodniny, model.hmota, papír a karton, textil, aj. - viz.2.tř.), rozlišování tvarů a formátů papíru, určování vhodného materiálu. Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití (viz.1.tř.) Lidové zvyky a tradice - viz.1.tř.		
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní postupy, organizace práce (viz.1.tř.), navlékání nitě, uzlík, sešívání předním a zadním stehem v jednoduchý šev, zarovnání bavlněné tkaniny podle vytažené nitě, obruba, rozlišování textilií, rub a líc tkaniny, drobná oprava oděvu, poutko		
Konstrukční činnosti - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - viz.1.tř., sestavování modelů podle předlohy z jednoduchých stavebnic		
Pěstitelské práce - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo (vycházky a pozorování, ověřování podmínek života rostlin, léčivost, růst rostlin, rychlení, rozmnožování) Pěstování rostlin ze semen v místnosti (pěstování některých plodin - hrách, fazole), úprava půdy, setí, ošetřování, sklizení Pěstování pokojových rostlin - ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování - jednoduchá vazba a úprava květin		
Příprava pokrmů - připraví tabuli pro jednoduché stolování	Jednoduchá úprava stolu, jednoduché a slavnostní prostírání, zdobné prvky při úpravě stolu, úprava květin, ovoce a zeleniny za studena, nápoje Pravidla správného stolování, obsluha a chování u stolu		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj.), zpracování a využití materiálu na základě jeho vlastností Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce (stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování, skládání, trhání, vystřihování, nalepování, rozřezávání, sešívání, odměřování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, práce se šablonou, výběr vhodného stehu) Lidové zvyky, tradice, řemesla (užití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, svícen, vánoční ozdobu, užití některé z technik zpracování - zdobení kraslic, batika, vizovické pečivo) Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce (vytváření návyku organizace a plánování práce) Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a použití (základní nástroje - účel, způsob použití, vlastnosti, vhodný výběr - výběr a rozlišování materiálů) Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a použití, základy bezpečnosti a hygieny práce Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce		

Konstrukční činnosti - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů, vytváření plošných a prostorových kompozic, sestavování modelů podle předloh i vlastních představ, sestavování jednoduchých pohyblivých modelů, osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při organizaci Práce s návodem, předlohou, poznávání vlastností materiálů, jejich porovnávání, funkční využití Hygiena a bezpečnost práce, 1. pomoc		
Pěstitelské práce - provádí jednoduché pěstitelské činnosti - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Pěstování rostlin ze semen v místnosti (koření, léčivky), pěstování ze semene, poznávání semen rostlin, plodů, plevele Základní podmínky pro pěstování rostlin, ověřování podmínek života rostlin, klíčivost, růst rostliny, rychlení, rozmnožování, vycházky. Pěstování pokojových rostlin, ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo Půda a její zpracování, výživa rostlin - volba vhodných nástrojů, náčiní a pomůcek Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie (znalost vybraných rostlin, vliv na lidský organismus), dodržování zásad při práci s nimi, hygiena, bezpečnost, 1. pomoc		

Příprava pokrmů - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc i při úrazu v kuchyni	Základní vybavení kuchyně, bezpečná obsluha elektrických a plynových spotřebičů Technika v kuchyni - význam Výběr, nákup a skladování potravin, příprava jednoduché snídaně, přesnídávky Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, jednoduché a slavnostní prostírání, obsluha a chování u stolu, zdobné prvky při úpravě stolu Udržování pořádku a čistoty, čisticí prostředky		
---	---	--	--

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj.), zpracování a využití materiálu na základě jeho vlastností Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce (viz.4.tř.), práce s jednoduchým střihem Lidové zvyky, tradice, řemesla (viz.4.tř.) Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a použití - viz.4.tř. Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce		
Konstrukční činnosti - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Stavebnice, sestavování modelů - viz.4.tř. Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem (viz.4.tř.) viz.4.tř.		
Pěstitelské práce - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Pěstování rostlin ze semen v místnosti (koření, léčivky aj,. - viz.4.tř.) Základní podmínky pro pěstování rostlin		

- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Pěstování pokojových rostlin, základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo, hydroponie - viz.4.tř. Půda a její zpracování, výživa rostlin - viz.4.tř. Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie- viz.4.tř.		
Příprava pokrmů - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc i při úrazu v kuchyni	Základní vybavení kuchyně – viz.4.tř., technika v kuchyni – její význam Výběr, nákup a skladování potravin, jednoduché pohoštění ze studené kuchyně Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - viz.4.tř. Udržování pořádku a čistoty, čisticí prostředky		

5.9.1.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 6. až 9. ročníku po dvou hodinách 1 x za 14 dní či po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat i hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, dále se učí plánovat, organizovat i hodnotit provoz a údržbu domácnosti a plánovat svůj profesní růst, včetně orientace na trhu práce.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na druhém stupni rozdělen do jednotlivých ročníků:

1) Práce s technickými materiály – 6. a 7. ročník

- vytváření předmětů z tradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití materiálů, pracovních pomůcek, ručního nářadí
- technologické postupy, organizace práce
- technická dokumentace
- bezpečnostní předpisy a pravidla, první pomoc

2) Pěstitelské a chovatelské práce – 6. ročník

- postupy při pěstování užitkových, léčivých, okrasných rostlin a jejich využití
- ovládání drobného zahradního nářadí
- základní znalosti chovu drobných zvířat
- bezpečnostní předpisy a pravidla, první pomoc

3) Příprava pokrmů – 7. ročník

- kuchyně – výbava, provoz, hygiena, bezpečnost
- potraviny – výběr, skladování
- jídelníček – tvorba, příprava pokrmů
- stolování, pořádek, čistota
- bezpečnostní předpisy a pravidla, první pomoc
- ekonomika domácnosti
- provoz domácnosti
- údržba domácnosti

4) Technické kreslení a využití digitálních technologií – 9. ročník

- technické kreslení
- využití digitálních technologií

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel - zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů - učí žáky spolupráci - vede žáky k ohleduplnosti - dle potřeby žákům pomáhá
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky k hledání řešení problému - vede žáky k praktickému řešení a využití v budoucnosti
Kompetence komunikativní	- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují - vede žáky, aby naslouchali druhým, vhodně na ně reagovali, obhajovali svůj názor
Kompetence sociální a personální	- vede žáky ke spolupráci a upevňování dobrých mezilidských vztahů - dodává žákům sebedůvěru - dle potřeby poskytne pomoc
Kompetence občanské	- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování - vede žáky k respektování našich tradic - vede žáky k pochopení environmentálních problémů, ekologie - vede k volbě profesní orientace
Kompetence pracovní	- vede žáky ke správným pracovním postupům - vede žáky k uvědomělému dodržování pravidel bezpečnosti práce - a ochrany zdraví svého i druhých - vede žáky k využití znalostí a zkušeností a jejich příprava na budoucnost

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI – PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Volí vhodné postupy při pěstování vybraných rostlin	základní podmínky pro pěstování – půda, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, podmínky pěstování, zásady pěstování ovocné rostliny – druhy, pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření – rostliny a zdraví, léčivé účinky rostlin, jedovaté rostliny, rostlinné drogy a jejich zneužívání	ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	6.r.
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	okrasné rostliny – základy ošetřování, pěstování, květina v interiéru a exteriéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin		
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	drobné nářadí, uložení		Pč-technické práce
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena bezpečnost chovu, kontakt se zvířaty		
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a BP, poskytne 1.pomoc při úrazu	ochranné prostředky a pomůcky, alergie, zneužívání drog		VkZ

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu, užití v praxi / dřevo, kov, plast / - základní poznatky		
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Základní pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování		
Užívá technickou dokumentaci, organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Jednoduché technické náčrty, výkresy Organizace práce Dodržení pracovního postupu		
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytne první pomoc při úrazech	Bezpečnost při práci s jednoduchým nářadím a nástroji , první pomoc		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI – PŘÍPRAVA POKRMŮ - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Kuchyně - základní vybavení, moderní domácnost, bezpečnost a hygiena provozu		
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Potraviny - Výběr, nákup a skladování potravin; skupiny potravin; sestavování jídelníčku; Příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	EGS - Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice /národní jídla/	
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, stolování, zdobné prvky na stole		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Udržování pořádku a čistoty, mycí a čisticí prostředky, odpad a jeho ekologická likvidace. První pomoc - opaření, popálení, polití rozpáleným olejem, řezné rány	ENV – odpady a hospodaření s odpady	
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Úklid domácnosti, postupy, prostředky, Ekologie. Spotřebiče v domácnosti		Ch
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem, První pomoc při úrazech		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu, užití v praxi Práce se dřevem, kovem, plasty – další způsoby opracování Úloha techniky v životě člověka a její vliv na životní prostředí, technika a volný čas		
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování, prohloubení poznatků		
Užívá technickou dokumentaci, organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Rozšíření znalostí čtení technických výkresů, technické náčrty, návody Organizace práce Dodržení jednoduchých pracovních operací a postupů		
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytne první pomoc při úrazech	Bezpečnost při práci s jednoduchým nářadím a nástroji, první pomoc		
Používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Kuchyně - základní vybavení, moderní domácnost, bezpečnost a hygiena provozu		
Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	Elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba.		
Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých zařízení	Údržba a montáž zařízení v domácnosti / zámek, odpad atd.		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI – Využití digitálních technologií, technické kreslení- 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně jednotlivá zařízení	.Digitální technika, počítač, digitální fotoaparát, videokamera, e - kniha		Inf.
Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání	Mobilní služby operátorů, tarify		Inf.
Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Údržba a servis digitální techniky		Inf.
Dodržuje základní hygienická pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem, První pomoc při úrazech		Inf.
Pracuje s technickou dokumentací – plány, schémata, technické výkresy	Technické kreslení - druhy čar - kótování - druhy výkresů - technické písmo		
Umí zobrazit jednoduché geometrické útvary v pravoúhlém promítání	Základy pravoúhlého promítání na tři průměty - nárys - bokorys - půdorys		
Umí vhodně zvolit a počet a umístění obrazů součástí, Vhodně používat řezy Je orientačně seznámen s programem CAD či jiným k vytváření technické dokumentace	Zobrazování na výkresech počet a volba obrazů součástí, kreslení řezů a průřezů. Vytváření technické dokumentace v CAD či jiném programu		Inf.

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

6. 1. 1. Způsoby a kritéria hodnocení

Školský zákon ve znění pozdějších předpisů (561/2004 Sb.) a vyhláška č. 48/2005

Vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách, je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné

Při hodnocení žáka sledovat:

- zvládnutí výstupů ŠVP
- úroveň myšlení
- úroveň vyjadřování
- aplikaci vědomostí
- píli a zájem

Způsob získávání podkladů pro hodnocení – průběžné hodnocení žakových kompetencí formou ústního, písemného hodnocení – hodnotit tak, aby žák znal svoji úspěšnost

Formy a metody hodnocení:

- soustavné diagnostické pozorování žáka
- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- širší ústní hodnocení (vyjádření kladů a nedostatků žákovi práce)
- zkoušení – ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové – s výsledkem ve formě známky
- rozhovor se žákem
- konzultace s ostatními pedagogickými pracovníky školy

Oznámit výsledek každého hodnocení ústního i písemného žákovi, vždy poukázat na klady a nedostatky hodnocených výkonů před sdělením známky.

Klasifikaci používat jako prostředek kladné motivace, hodnotit to, jakou kompetenci žák zvládl. Zámka není trest.

Prostřednictvím žákovské knížky nebo školy OnLine informovat jeho zákonného zástupce, popřípadě ústní konzultací a na konci pololetí vysvědčením. V případě mimořádného zhoršení jsou rodiče informováni bezprostředně prokazatelným způsobem

Kontrolní písemné práce rozvrhne vyučující rovnoměrně na celý školní rok, koordinátorem četnosti je třídní učitel (u písemných prací plánovaných na celou hodinu).

Učitel je povinen vést evidenci hodnocení a klasifikaci žáka a musí být schopen kdykoliv prokázat, jak žáka hodnotí.

Vyučující vede žáky k sebehodnocení, povzbuzuje jejich sebevědomí, žák se musí učit, v čem je dobrý.

Hodnocení žáků **se speciálními vzdělávacími potřebami** vychází ze závěrů vyšetření odborným pracovištěm, je konzultováno s ním a zákonnými zástupci, dle dohody se zákonnými zástupci a po projednání v pedagogické radě je možné v některých předmětech hodnotit žáky slovně. Způsob průběžného hodnocení a pracovní postupy při vyučování jsou rozvedeny v individuálních plánech.

Hodnocení chování

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování - školní řád, ze kterého vycházejí: řád školní jídelny, řád školní družiny, provozní řády pracoven apod.

Klasifikaci navrhuje třídní učitel, po projednání v pedagogické o ní rozhoduje ředitelka školy.

Chování žáka mimo školu – rodiče plně zodpovídají za své děti v oblasti výchovy, škola může upozornit zákonné zástupce na nevhodné chování – viz školní řád.

Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a akcích pořádaných školou, jsou-li však závažné a prokazatelné důvody udělit žákovi výchovné opatření vedoucí k posílení kázně ve vážných případech, jejichž projednávání se škola přímo účastní, škola k nim přihlédne.

Pochvaly žáků:

Pochvala třídního učitele – uděluje TU, konzultuje s ostatními pracovníky školy, je udělována průběžně za mimořádné výkony žáků ve všech oblastech života školy – zápis TU do žákovské knížky či Školy OnLine.

Pochvala ředitele školy – uděluje ředitel školy na návrh TU a ostatních pracovníků školy nebo na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby po projednání v pedagogické radě.

Výchovná opatření žáků:

Napomenutí třídního učitele - uděluje TU – za méně závažný přestupek či opakující se nedostatky ve školní práci - provede TU do ŽK či Školy OnLine.

Důtka třídního učitele - uděluje TU – konzultace s dalšími pracovníky školy a oznámí řediteli školy. Je udělována průběžně za hrubé porušení či za soustavné narušování života školy. Následuje zpravidla po udělení napomenutí TU. Zápis TU do ŽK či Školy OnLine.

Důtka ředitele školy - uděluje ŘŠ na základě návrhu PP po konzultaci s TU a po projednání v PR. Je udělována průběžně za mimořádně hrubé porušení či soustavné hrubé narušování života školy.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenává do dokumentace žáka (KL), udělení pochvaly a jiného ocenění se může zaznamenat na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech

Při klasifikaci výsledků v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů,
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů,
- kvalita myšlení, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia
- schopnost řešení problémů individuálně i ve skupině

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní, využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti, soustavně projevuje kladný vztah k práci. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí, projevuje kladný vztah k práci. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost.

Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Projevuje vztah k práci s menšími výkyvy. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat, ale jen podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery.

Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Pracuje bez zájmu a vztahu k práci i k pracovnímu kolektivu.

V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané poznatky, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Známka z chování není trestem za jeden závažný přestupek, je hodnocením žákova chování za celé pololetí.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažných přestupků proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, nesnaží se své chyby napravit. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, není přístupný výchovnému působení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- za každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení
- hodnocení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů
- způsobu hodnocení rozhodne ředitelka školy se souhlasem školské rady
- za účelem přijímacího řízení ke střednímu vzdělání se použije klasifikace
- u žáků integrovaných rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka
- do vyššího ročníku postoupí žák, který prospěl a ti žáci, kteří již na daném stupni opakovali ročník bez ohledu na úspěch.
- u žáka, který nemohl být hodnocen na konci 1. pololetí, je třeba ukončit klasifikaci do dvou měsíců, jinak je za 1. pololetí nehodnocen.
- je-li tato situace na konci druhého pololetí, je třeba ukončit ji do konce měsíce září. Před dokončením klasifikace navštěvuje vyšší ročník nebo znovu 9. ročník.

- má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci pololetí, může prokazatelně do 3 pracovních dnů požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka. Pokud je vyučujícím ředitelka školy, žádá krajský úřad. Přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Komise je tříčlenná a tvoří ji předseda, zkoušející učitel a přísedící. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Pořizuje se protokol, který je součástí dokumentace školy
- žáci, kteří neprospěli nejvýše ze dvou předmětů a na daném stupni neopakovali ročník, konají opravné zkoušky - komisi jmenuje ředitelka školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- termín zkoušek stanoví ředitelka školy, v jednom dni vykoná žák jen jednu zkoušku. Opravná zkouška je komisionální.
- žák, který se nedostaví nebo nevykoná zkoušku úspěšně, neprospěl.

Hodnocení žáků na vysvědčení

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 – nedostatečný

uvolněn (na základě lékařské zprávy a žádosti zákonných zástupců)
nehodnocen (na konci prvního pololetí)

Klasifikace hodnotí žáka tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl s ohledem na očekávané výstupy formulované v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání a v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Na prvním stupni se použije číslice - 1, 2, 3, 4, 5, na 2. stupni výraz - výborný, chvalitebný, dobrý, dostatečný, nedostatečný.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl/a s vyznamenáním - hodnocení předmětů: ne horší než 1, 2, chování 1, celkový průměr známek z povinných
a volitelných předmětů je 1,5
prospěl/a - nemá nedostatečnou
neprospěl/a – má nedostatečnou

nehodnocen/a - není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci 1. pololetí.

6. 1. 2. Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

Písemné práce

Učitel zadává průběžně dle svého uvážení písemné práce formou testů, doplňovacích cvičení, diktátů, testů na počítači (výběr z nabídky výukových programů či z testů na stránkách školy).

Učitel zohledňuje úpravu (dle možností žáků).

Písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou psát žáci v jednom dni jen jednu a takové práce oznámí vyučující žákům předem a ostatní učitele informuje zápisem do třídní knihy.

Ústní zkoušení

Učitel hodnotí nejen věcnou správnost, ale také úroveň komunikace, bohatost slovní zásoby, plynulost a samostatnost vyjadřování.

Úprava sešitů

Učitel vede žáky k úhledné úpravě (dle možností žáků) a čistotě sešitů, včetně obalů. Úprava sešitů může ovlivnit celkové hodnocení. Součástí zápisů do sešitů je datum.

Kontrola všech sešitů rodiči je prováděna minimálně jednou za čtvrtletí.

Zpracování referátů

Vyučující jednotlivých předmětů zadávají ústní či písemné referáty dle svého uvážení. Při hodnocení se zohledňuje, zda je referát věcný a obsahově správný, důraz je kladen na vlastní zpracování na základě získaných informací (z encyklopedií, časopisů, pomocí ICT).

Při ústním podání se hodnotí, zda žák používal bohaté jazykové prostředky, vhodně využíval prostředky zvukové a zda dokázal vzbudit a udržet pozornost posluchačů (dle možností žáka).

Projektové a skupinové práce

Učitel zadává skupinovou či projektovou práci dle svého uvážení. Přesně a jasně stanoví, jaké jsou cíle, jak by měla výsledná práce vypadat a kdy by měla být odevzdána. Při hodnocení přihlíží nejen k výsledku práce celé skupiny, k její obsahové správnosti a úpravě, ale i k tomu, jak pracovali jednotliví členové skupiny, jak mezi sebou komunikovali.

Sleduje především:

jak se jednotliví žáci podíleli na práci skupiny,

jak se drželi tématu,

zda přispívali navrhováním užitečných nápadů a myšlenek,

jak hodnotili práci ostatních ve skupině (zda je povzbuzovali, vyslovili uznání, či se vyjadřovali nepřátelským způsobem...),

zda se žáci snažili, aby se do práce skupiny zapojili všichni členové,

jak mezi sebou komunikovali,

celkový dojem.

Laboratorní práce:

Učitelé přírodovědných předmětů mohou zadávat laboratorní práce. Při jejich plnění především sledují: dodržování předpisů o bezpečnosti při práci, obsluhu a údržbu laboratorních zařízení, pomůcek a nástrojů,

organizaci vlastní práce, udržování pořádku na pracovišti,
aktivitu, samostatnost, iniciativu žáka při práci,
využívání získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
osvojení praktických dovedností a způsobu práce,
vztah k práci,
kvalitu výsledků práce,
kvalitní zpracování výstupu a zaznamenaných výsledků práce.

Žák má právo si případné neúspěšné hodnocení po domluvě s vyučujícím opravit.

ŠVP upraven k 25. 8. 2021